„ЗАНГОРИ КЕМА“ЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ!

КЎПМИНГКИЛОГРАММЧИ ТЕРИМЧИЛАР

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 191 (2224). | 25 сентябрь, сешанба, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Бу йигит-қизлар Оржоникидзе районининг кўпмингкилограммчи теримчиларидан. Суратнинг чап томонидаги ўртоқ Раҳим Бердиев билан ўнг томонидаги Сарсабой Бисабоев ўртоқлар мавсумда 10—12 тоннадан «оқ олтин» теришга аҳд қилишган. Улар хирмонга кунига 120—150 килограммдан пахта тўкиб, «Қизил Ўзбекистон» колхози аъзоларининг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Ўртадаги қизлар шу райондаги Хрушчев номли колхознинг чеварлари (чапдан) Мастура Жўраева, Бувисора Усмонова, Нурбиби Саидова ўртоқлар кунига 150—170 килограммдан етказиб «оқ олтин» термоқдалар.

А. Абалян фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ДАВЛАТГА ФАҚАТ СИФАТЛИ ПАХТА ТОПШИРАЙЛИК

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қайд қиладиларки, Халқ хўжалиги кенгаши, Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги, кўпгина маҳаллий партия ва совет ташкилотлари, кўпчилик колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари пахта йиғим-теримида меҳнатнинг тўғри ташкил этилишини ва териладиган пахтанинг сифати устидан назорат қилинишини таъминламадилар, шунинг натижасида пахта сортларини аралаштириб юбориш ҳамда уни ифлос қилиш ҳоллари юз бераётир.

Республикада 17 сентябрга қадар қабул қилинган пахтанинг 2395 тоннаси ифлослиги ортиқча бўлганлиги ва 883 тоннаси ортиқча намликда бўлганлиги учун скидка қилинди. Шу вақт ичида тайёрлаш пунктларига келтирилган пахтанинг 10400 тоннадан кўпроғи ортиқча нам ва ифлос бўлганлиги учун колхоз ва совхозларга қайтариб юборилди. Фарғона, Андижон, Сурхондарё областларида ва Қорақалпоғистон АССРда пахта кўпроқ қайтарилмоқда ва скидка қилинмоқда.

Тошкент, Фарғона, Андижон, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР тайёрлаш пунктлари белгиланган тартибга риоя қилмай, ортиқча намликдаги пахтани қабул қилиб олаётирлар. Хоразм областида белгиланган нормадагидан 1—2 процент ортиқ намликдаги 241 тонна пахта ва Қорақалпоғистон АССРда 269 тонна пахта қабул қилинган.

Сурхондарё областининг тайёрлаш пунктларига ҳозирнинг ўзидаёқ 9253 тонна ёки 17,7 процент иккинчи сорт пахта ва 100 тоннадан кўпроқ учинчи сорт пахта топширилган.

Избоскан районидаги «Москва» колхозидан тайёрлаш пунктига келтирилган баъзи машиналардаги пахтанинг ифлослик даражаси 2,5 процентни, Марҳамат районидаги Куйбишев номли колхоздан келтирилган пахтанинг ифлослик даражаси деярли 7 процентни ташкил қилади. Пахтаобод районидаги Ёқубов номли колхознинг тўққизинчи ва бошқа бригадаларида теримчиларнинг терган пахтаси текшириб кўрилганда, намлиги 20 процентгача эканлиги аниқланди. Хатирчи районидаги Ленин номли ва Куйбишев номли колхозларда теримчиларга участкалар бириктиб қўйилмаган. Бу эса иш сифатини назорат қилиб туришни қийинлаштирмоқда. Ваҳоланки, бу колхозларда намлиги 12—14 процент бўлган, яхши пишиб етилмаган пахта териб олинмоқда ва ҳосил кўплаб нобуд қилинмоқда. «Сурхон» совхозида «С-6022» нав ингичка толали пахта «138-Ф» нав пахта билан аралаштириб юборилмоқда.

Тайёрланаётган пахтанинг сифати ташвишли аҳволга олиб келаётганлигига қарамай халқ хўжалиги кенгашининг пахта-луб саноати бошқармаси, пахта тайёрлаш трестларининг, территориал бошқармаларнинг раҳбарлари, шунингдек область ва район партия, совет ташкилотлари бу камчиликларни бартараф қилиш учун тегишли чораларни кўрмаётирлар. Улар сортларни аралаштириб юбориш, ифлослантириш ва яхши пишиб етилмаган пахтани териш фактларига бефарқ қарамоқдалар ҳамда сортларга ажратиб теришни ташкил этмаётирлар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги. Халқ хўжалиги кенгаши, область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, территориал бошқармалари, обкомларнинг партия ташкилотчилари, колхоз ва совхоз раҳбарларининг энг муҳим вазифаси ҳар бир хўжаликда пахта етиштириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг бажарилишини таъминлабгина қолмай, шу билан бирга давлатга фақат сифатли пахта топширилишини таъмин этишдан иборатдир, деб ҳисоблайдилар. Тайёрланадиган ҳамма пахтанинг камида 80 процентини биринчи сорт пахта ташкил этиши, тайёрлаш пунктларига келтирилаётган пахтанинг намлик ва ифлосланиш даражаси белгиланган нормадагидан ортиқча бўлмаслиги керак.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги ва унинг жойлардаги органларига, Халқ хўжалиги кенгаши ва унинг пахта тайёрлаш органларига, маҳаллий партия ва совет ташкилотларига, колхозларнинг раислари ва совхозларнинг директорларига юқорида кўрсатиб ўтилган камчиликларни бартараф қилишни топширди. Шу мақсадда қуйидагилар тавсия этилди:

пахтани сортларга ажратиб териш юзасидан теримчиларга яна бир марта тушунтириш ва турли сортларнинг аралашиб кетишига, хом пахтанинг терилишига ҳамда ифлослантирилишига йўл қўймаслик учун ҳар бир теримчининг иши устидан назорат ўрнатиш;

теримчиларнинг давлатга топшириладиган пахта сифати учун масъулиятини ошириш мақсадида ҳар бир теримчига кунда қаторларни ёки участкаларни ажратиб бериш;

колхоз ва совхозларнинг бригада бошлиқлари зиммасига теримчилардан қабул қилиб олинадиган пахтани пухта текшириш ва пахта ортиқча ифлослантирилган, хом терилган, сортлари аралаштириб юборилган бўлса, бундай пахтани аралаштирилган хашакдан тозаланмагунча ва сортларга ажратилмагунча қабул қилиб олмаслик вазифасини юклаш;

пахтани уватларда, мослаштирилмаган майдончаларда, остига шолча солинмаган жойларда қуритишни тақиқлаш;

пахтани доим ифлос теришда, хом пахта теришда ва турли сорт ҳамда нав пахтани аралаштириб юборишда айбдор бўлган шахсларни қаттиқ жазолаш. Тайёрлаш пунктидан қайтариб юборилган нам ёки ифлос пахтани тайёрлаш пунктларига юбориш билан боғлиқ бўлган харажатларни айбдорлардан ундириб олиш.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва территориал бошқармалари зиммасига колхоз ва совхозларда, тайёрлаш пунктларида пахта теримининг ташкил этилишини, нормал намликдаги, яхши пишиб етилган пахтани териш ва унинг ифлосланишига йўл қўймасликка қаратилган тадбирларнинг амалга оширилишини мунтазам текшириб туриш вазифаси юклатилди. Уларга пахта йиғим-теримида меҳнатни тўғри ташкил этиш юзасидан колхоз ва совхозларга амалий ёрдам кўрсатиш вазифаси топширилди.

ТЕРРИТОРИАЛ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАЛАРИГА—КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚ

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети территориал ишлаб чиқариш бошқармаларини пахта йиғим-теримининг ташкилотчилари сифатида рағбатлантириш мақсадида территориал ишлаб чиқариш бошқармаларига бериш учун кўчма Қизил байроқ таъсис этдилар. Бу байроқ планни бажаришда, пахта териш ва уни давлатга топширишда, машина теримида, ҳосилни қоп-қанорсиз ташиш ва сифатли теришда энг яхши кўрсаткичларга эришган бошқармага берилади. Кўчма Қизил байроқ сентябрь ойининг учинчи ўн кунлигидан бошлаб ҳар ўн кунлик якунларига қараб берилади.

Кўчма Қизил байроқни олишга муваффақ бўлган территориал ишлаб чиқариш бошқармаси ихтиёрига пахта йиғим-теримида илғор (машина теримини ҳам ҳисобга олган ҳолда) колхоз, совхозларга сотиш учун иккита юк автомашинаси, социалистик мажбуриятларни бажариш учун мусобақада алоҳида ибрат кўрсатган ишчиларга, колхозчиларга ва механик-ҳайдовчиларга сотиш учун битта енгил автомашина ажратилади.

ПАХТАЗОРГА ПАҲЛАВОНЛАР ЧИҚДИ

Кўз илғамас кенг далани оралаб келмоқдамиз. Йўлимизнинг икки томони ҳам чаман-чаман очилган пахтазор. Гўё бепоён мовий денгиз тўлқинланиб кўпикланиб тургандай. Барги тўкилиб яланғочланган ғўзаларнинг ҳар тупида тагидан учигача лўппи-лўппи пахта билан маржондек тизилган бўлиқ кўсаклар.

— Бу далалар колхозимизнинг илғор бригадаларидан бири, 1-бўлим, 4-бригаданинг пахтазорлари,— ҳамроҳимиз, совхоз бош агрономи ўртоқ В. Бакулин йўл-йўлакай таништира келди.— Ана бригада бошлиғи ҳам шу ерда экан.

Жуда катта пайкалнинг ўртасида қурилган хирмонда бизни ўрта бўйли, кичик гавдали киши қарши олиб, қуюқ сўрашди. Бу шу 4-бригаданинг бошлиғи коммунист Сельме Мустафо экан. Тракторга тиркалган иккита прицеп-тележканинг бири пахтага лиқ тўла, иккинчиси яримдан ошган.

— Хирмонга барака,—бригадир билан кўришдик.

— Умрларингизга барака, — Сельме Мустафо жавоб бераркан, аста жилмайиб ҳам қўйди.— Аслида хирмонимиз ҳам мана шу тележкалар бўлаётир. Йигитларимиз бункерларни тўлдириб келадиларда, мана шу тележкаларга ағдарадилар.

Қулоғимиз суҳбатда-ю, кўзимиз «зангори кема»ларда. Кенг пайкалда бирин-кетин келаётган учта машинанинг олдингиси пайкал четига етди-да, «оқ олтинга» тўлган «пўлат этаги»ни бўшатгани тележкага қараб бурилди. Агрегатнинг жилови моҳир қўлда экан, ғоят эпчиллик ва эҳтиёткорлик билан унга тақалди. Қуюқ қора қошли, юзлари ҳам офтобда қорайган йигит забардаст қўллари билан ричагни босди, бункер аста-секин юқорилаб кўтарилиб, баҳайбат очилган оғзидан қучоқ-қучоқ пахталарни тележкага тўкди:

— Бригадамизнинг механик-ҳайдовчиси Қорачўл Сабри шу йигит бўлади,—бригадир ҳалиги йигитни таништирди. Машинасини эгатларга киритиб қўйган Сабри машинадан сакраб тушди-да, келиб биз билан кўришди.

— Бу йилги мажбуриятингиз қанча?— сўрадик ундан.

— Ўтган йили унчалик мазамиз бўлмади. 98 тонна тердим холос,—камтарлик билан жавоб берди у.— Бу йил камида 200 тоннани хирмонга тўкмоқчиман.

— Кеча қанча тердингиз?

— Ҳозирча бошланмаси-да, икки тоннадан озгина ошди.

Йигитнинг ҳаракатидан унинг шошилаётгани, ҳар бир минутдан унумли фойдаланишга интилаётгани сезилиб турарди. Ғанимат пайтда Сабрини саволлар билан «кўмишни» эп кўрмадик-да, ишга муваффақият тиладик. Қудратли ХВС пайкал ичкарисига кирган сари бункер ичида «қор» учқунлари қуюқлашиб борарди. Ҳозиргина лўппи-лўппи бўлиб турган чаноқлар бўшаб, маржондек тизилган кўсаклargина қолмоқда эди.

Абдурашид Зебелек бошқараётган машина ҳам бункерни тўлдириб келиб, тележкага тўкканда, буниси ҳам тўлди. Шуни пойлаб турган Гужен Рустем тракторни гуриллатиб юргазиб юборди-да, тележкалар тўла пахтани тайёрлов пунктига ола-жўнади. Пайкалда запас иккита тележка қолди. Териш ҳам, ташиш ҳам техника зиммасида.

Учинчи агрегатни икки киши бошқараётгани диққатимизни тортди. Рулни бошқараётган аёл кишига ёнидагиси ниманидир уқтирар, ора-сира қўли билан ишора қилиб, олдинги томонни кўрсатиб ҳам қўярди.

—Булар устоз ва шогирдлар,— фикримизни сезгандай бош агроном Василий Петрович изоҳ берди.— Устози энг тажрибали механизаторимиз Айдер Волков, шогирди янги касбни эгаллаган Галина Логинова.

Маълум бўлдики Галина «ХВС-1,2» ни бемалол бошқара олса ҳам, озгина «юрак синаб» бугунча устозининг таълимини олмоқчи бўлаяпти. Негаки у ёз бўйи тер тўкиб етиштирилган ҳосилнинг бирор донасини йўқотишни, бирор туп ғўзани босиб нобуд қилишни истамайди. Четга чиққан машинани эпчиллик билан яна пайкалга солган шогирдидан хурсанд бўлди шекилли, Айдер «молодец» дегандай қизнинг елкасига қоқиб, ўзи машинадан ерга тушди ва «олға» деб команда бергандай қўлини силтади. Қиз машинани дадил бошқариб кетди.

— Уятда қолдирмайди, тиришқоқ қиз,— деди ўз шогирди ҳақида Айдер.

Бу йил Вревскийдаги механик-ҳайдовчилар мактабини битириб келган совхознинг турсунойчиси, саккиз қизнинг бири шу Галина Логинова бўлиб чиқди. Галина ҳам, унинг дугоналари Зуҳра Хидирова, Валентина Пак, Лида Русаева, қўйинг-чи, саккиз дугона мавсумда ҳар бири 120—150 тоннадан «оқ олтин» териб беришга аҳд қилишган.

— Ҳаммаси ҳам олов қизлар, сўзларининг устидан чиқадилар,— фахр ва ишонч билан гапирди бош агроном.

Дала тўла мўл ҳосилни, пахтазорда мардона меҳнат қилаётган кишиларни, гуриллаб юрган машиналарни кўриб, бригада пахтакорларининг 141 гектар майдондан камида 35 центнердан ҳосил кўтарамиз, деган ниятлари, албатта амалга ошишига ишонч ҳосил қилдик.

Етти йилликнинг тўртинчи йилида она-Ватанга планда белгиланган 11 минг ўрнига 13 минг тонна пахта етказиб бериш, шунинг камида 8 минг тоннасини машинада териб олиш, ҳамма ҳосилни қоп-қанорсиз ташиш учун курашаётган республикамизнинг энг йирик, энг кекса хўжаликларидан бири, Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг азамат пахтакорлари шу кунларда бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб ишлаётирлар. Совхоз далаларида юздан ортиқ терим машиналари гуриллаб юриб турибди. Бу машиналарни бошқараётган икки юзга яқин механик-ҳайдовчи йигит-қизлар ҳар куни 300 тонна ва ундан ҳам ошириб пахта териб элнинг катта хирмонига баракали ҳисса қўшаётирлар.

Пахтазорга «паҳлавон»лар чиқди. Энди «оқ олтин» дан ясаладиган хирмон кундан-кунга баланд бўла беради.

Г. ФАТТОХОВ,
«Янгийўл» газетасининг редактори.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати» штатсиз бўлимининг мудири.

Л. И. БРЕЖНЕВ ЮГОСЛАВИЯГА ЖЎНАБ КЕТДИ

МОСКВА, 24 сентябрь. (ТАСС). Югославия Федератив Халқ Республикасининг президенти Иосип Броз Титонинг таклифига биноан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бугун Москвадан расмий жавоб визити билан Югославияга жўнаб кетди.

Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Г. И. Воронов, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косигин, О. В. Куусинен, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичёв, Б. Н. Пономарев ўртоқлар ҳамда бошқа давлат арбоблари, меҳнаткашларнинг жуда кўп вакиллари Л. И. Брежневни рафиқаси ва ҳамроҳлари билан кузатиб қўйдилар.

Узатиб қўйиш учун келганлар орасида Совет Иттифоқидаги Югославия элчихонасининг дипломатик состави, СССРдаги дипломатик вакилликларнинг бошлиқлари, совет ва чет эл журналистлари бор эди.

Аэродромда тўпланганлар Л. И. Брежневга ва ҳамроҳларига самимий равишда оқ йўл тилаб қолдилар.

* * *

Югославиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Цвиетин Миятович ҳам шу самолётда Белградга учиб кетди.

Л. И. Брежнев Югославияга келди

БЕЛГРАД, 24 сентябрь. (ТАСС). Югославия Федератив Халқ Республикаси президенти Иосип Броз Титонинг таклифига биноан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бугун жавоб визити билан Белградга келди.

Сурчиндаги аэродромда Л. И. Брежневни ва унинг ҳамроҳларини Иосип Броз Тито, Югославиянинг юқори мансабли раҳбарлари, пойтахтнинг минглаб аҳолиси кутиб олди.

ЎЗБЕКИСТОНДА БИРИНЧИ БЎЛИБ

«ЛЕНИНСКИЙ ПУТЬ» КОЛХОЗИ ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИ

Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» қишлоқ хўжалик артелининг меҳнаткашлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 45 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдирабориб республикада биринчи бўлиб пахта тайёрлаш йиллик планини муваффақият билан бажардилар.

«Ленинский путь» колхозининг пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, зиммаларига олган социалистик мажбуриятни 5 октябргача бажаришга, 25 октябрга қадар ҳар гектар ердан қўшимча равишда кам деганда 4—5 центнердан пахта териб олишга қатъий бел боғладилар.

Шунингдек колхоз давлатга ғалла, гўшт ва жун сотиш йиллик планларини ҳам муддатидан анча илгари бажарди. Ҳозир қишлоқ хўжалик артели меҳнаткашлари давлатга каноп сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини 25 октябрга қадар бажариш учун луб поялларини ўриб-йиғиб олишни тобора жадаллаштирмоқдалар.

Қанча ПАХТА тайёрланди

XXII съезд

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ

24 СЕНТЯБРГАЧА

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Ишлаб чиқариш бошқармалари	Бир кунда	Мавсум бошидан бери	Машина терими: Бир кунда	Машина терими: Мавсум бошидан бери	Қоп-қанорсиз ташиш	Ғўза баргларини тўктириш
Чирчиқ	1,38	16,97	0,68	1,88	19,03	46,66
Тошкент	2,04	24,84	—	—	34,21	24,74
Янгийўл	1,92	21,60	1,58	4,25	22,68	49,65
Сирдарё	1,02	8,89	0,74	1,90	11,33	36,15
Янгиер	1,12	11,54	0,31	1,08	13,82	37,54
Районлар						
Юқори Чирчиқ	2,79	34,1	—	—	27,33	106,27
Оржоникидзе	1,96	23,47	—	—	33,22	24,74
Ўрта Чирчиқ	1,91	21,18	1,82	5,16	22,36	66,4
Чиноз	1,61	20,62	0,33	1,08	26,85	45,15
Қуйи Чирчиқ	3,47	19,77	5,47	14,47	17,07	48,98
Янгийўл	1,29	18,52	—	—	20,88	41,15
Пискент	1,27	18,44	0,12	0,79	19,29	48,11
Бўка	1,18	15,72	0,30	0,64	21,31	37,51
Бекобод	1,18	13,84	0,1	0,12	15,63	20,10
Оққўрғон	0,98	12,21	0,23	0,45	13,66	34,44
Комсомол	1,0	10,62	0,63	1,55	14,02	27,55
Янгиер	1,08	9,55	0,47	1,80	12,13	49,47
Сирдарё	1,16	9,35	0,85	2,39	1,45	42,52
Гулистон	0,77	6,02	0,72	1,52	7,26	43,09
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА	**1,37**	**15,06**	**0,73**	**2,01**	**17,32**	**41,57**

САРАТОВ ВА АКТЮБИНСК ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

Саратов области Ватан омборига 180 миллион пуд, планда кўрсатилганидан 58,5 миллион пуд кўп ғалла тўкиб қўйди. Область колхозлари ва совхозлари давлатга ҳеч қачон шу қадар кўп ғалла сотмаган эди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Саратов областининг колхозчиларини, совхоз ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, барча меҳнаткашларини мана шу ажойиб меҳнат ғалабаси билан қизғин табриклаб, улар қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтирмоқ учун ўз кучларини аямайдилар, мамлакатимизда коммунизм қуриш учун курашда янги муваффақиятларга эришадилар, деб қатъий ишонч билдирди.

Саратов области меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетига, СССР Министрлар Советига ва шахсан Н. С. Хрушчевга зўр хурсандчилик билан рапорт бердилар. Бу рапортда улар партия XXII съездининг ва КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларини амалга ошира бориб, ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажарганликларини айтдилар. Колхозлар ва совхозлар рекорд миқдордаги ғаллани давлатга сотиб, ўзларини уруғлик билан таъминлаб қўйдилар, колхозчиларнинг меҳнат кунларига ғалла бермоқдалар, ғалла фондларини вужудга келтирмоқдалар.

Бу йил 1,5 миллион гектар ерга, яъни ўтган йилдагига қараганда 567 минг гектар кўп ерга кузги экинлар экилди. Келгуси йили баҳори экинлар экиш учун ҳамма жойда ер шудгор қилиб қўйилмоқда.

* * *

Актюбинск областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Ватан омборларига 40 миллион пуд — планда кўрсатилганидан 13 миллион кўп ва ўтган йил давлатга сотилган ғалладан 27 миллион пуд кўп дон тўкдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети областдаги совхозларнинг ишчиларини, колхозчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, комсомол, касаба союз ташкилотларининг ходимларини, ишлаб чиқариш бошқармаларининг ходимларини, барча меҳнаткашларни бу ажойиб меҳнат ғалабаси билан қизғин табрикладилар.

— КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети, — дейилади табрикнинг охирида, — областнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада зўр куч билан юксалтириш учун курашда янги муваффақиятларга эришадилар, мамлакатимизда коммунизм қуришнинг умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар. (ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

КОММУНИСТЛАР ҲАР ИШДА ЎРНАК

Районимиз коммунистлари ва барча меҳнаткашлари олдида етти йиллик планни муддатидан олдин бажаришдек масъулиятли вазифа турибди. Етти йилликда севикли Ватанга неча юз минг сўмлик саноат маҳсулоти бериш, янги завод, фабрикалар қуриш, юзлаб муҳташам турар-жой бинолари қуриб меҳнаткашларга тақдим этиш, жуда кўп халқ хўжалик юклари, неча минглаб пассажирларни темир йўл, авиация ва автомобиль транспортида ташишимиз лозим.

Улкан вазифалар! Аммо район ишчилари, қурувчилари, темирйўлчилари ва авиация ходимлари, инженер ҳамда техниклар, олимлар ва барча меҳнаткашларимиз етти йиллик планни муддатидан илгари бажариб, коммунизм ишига ўз улушларини қўшиш иштиёқида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Районда 300 дан ортиқ бошланғич партия ташкилотлари бор. Буларга 400 дан ортиқ цех ташкилотлари ва группалари бирлашган, 2 мингдан ортиқ коммунист партия ташкилотлари бюро аъзолари ва секретарларидир. Каноп фабрикаси партия комитети секретари ўртоқ Ткачева, Тошкент пассажир ташиш станцияси партия комитети секретари ўртоқ Якунин каби тажрибали секретарлар қаторига «Қизил тонг» фабрикаси партия комитети секретари Юрий Чурсин, қоғоз комбинати партия комитети секретари Василий Жабборов ва Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти завод партия бюроси секретари Тилла Мирхайитов каби ёш кадрлар қўшилдилар. «Автотрактородеталь» заводи механика цехи слесари Содиқов, қоғоз комбинати ишчиси Сухановлар цех партия ташкилоти секретарлари сифатида анча яхши ишламоқдалар.

Корхоналарда 150 дан ортиқ партия контроль комиссиялари ишлаб турибди. Доимий ишлаб чиқариш кенгашларида коммунистларнинг иштироки катта.

Районимизда Валентина Гагановнинг ватанпарварлик ташаббуси кенг ёйилиб кетди. «Қизил тонг» тикув фабрикасининг мастери коммунист Иванова ўзининг 50 дугонаси билан қолоқ сменага ўтиб, қисқа муддат ичида сменани коммунистик меҳнат коллективи даражасига кўтарди.

Ёш коммунист Николай Версткин бошлиқ бригада Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонт заводида биринчи бўлиб коммунистик меҳнат бригадаси номини олди. Кекса темирйўлчи машинист Николай Немудров ишда ёшларга ўрнак кўрсатмоқда. У биринчи бўлиб Тошкент темир йўлида оғир юкли составларни ҳайдади. Биринчилар қаторида коммунистик меҳнат ҳаракатига қоғоз комбинатидан яқинда Ленин ордени билан мукофотланган Қодиров ва Барабашов, қурувчилардан Бусигин, Евтухова миллионер учувчилар — Хўжаев ва Рушников ўртоқлар қўшилдилар. Бу ҳаракат бошланганидан бери районимизда 41 цех, 28 участка, 30 дан ортиқ смена, 32 қурилиш бригадаси, 500 дан ортиқ ишлаб чиқариш бригадалари коммунистик меҳнат коллективи деган фахрли унвонга сазовор бўлдилар. 2 мингга яқин киши коммунистик меҳнат зарбдоридир.

Келажак разведкачилари сафи тобора кенгаймоқда. Ҳозир 10 корхона, 200 га яқин цех, 130 участка, 1300 дан ортиқ бригада, 140 экипаж — ҳаммаси бўлиб 50 минг киши коммунистик меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Мана шу буюк ҳаракат қатнашчиларига коммунистлар етакчилик қилмоқдалар. Тўрт ярим мингдан ортиқ коммунистлар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан ўн минглаб партиясиз ишчиларга ўрнак бўлмоқдалар.

Каноп фабрикасининг ишчиси коммунист Акулина Жутова фабрикага яқиндагина келган. Қисқа вақт ичида Акулина ўзининг камтарлиги, меҳнатсеварлиги ва атрофидаги дўстларига меҳрибонлиги билан коллективнинг ҳурматига сазовор бўлди. Бу илғор ишчининг меҳнатини партия ва ҳукумат тақдирлаб, уни Ленин ордени билан мукофотлади. Ўртоқ Жутова бир неча марта район партия комитети аъзоси қилиб сайланди. У партгруппорг бўлган участка фабрикада илғорлардан ҳисобланади.

Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводида жанговар меҳнатлари билан донг қозонган кўплаб ажойиб коммунистлар ишламоқда. Кекса коммунист, дизель цехининг бошлиғи Константин Николаевич Матвеев меҳнатга бўлган коммунистик муносабати билан ўзгаларга ўрнак бўлаётир. Цех ишчилари оддий, жомакор кийиб юрувчи бу камтар, лекин талабчан, ишга астойдил киришувчи кишини севиб қолганлар.

Заводда 500 дан ортиқ коммунистлар ишлайди. Улар ишда ҳам, шахсий ҳаётда ҳам авангардлик кўрсатишмоқда.

Улуғ Октябрнинг 45 йиллигини муносиб кутиб олиш иштиёқида кўп корхона коллективлари ғайратларига-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқда. Қоғоз комбинати, «УНР-»-974, 1-авторемзавод, ТашРЭС, «Қизил тонг» фабрикаси коллективлари системали равишда планни ортиғи билан бажараётирлар. Райoннинг барча корхоналари ҳозирнинг ўзида 2 миллион сўмликдан ортиқ пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу ютуқларни қўлга киритишда партия XXII съезди қарорларидан руҳланган районимиз партия ташкилотлари муҳим ва асосий роль ўйнамоқда. КПСС янги Программаси районимиз коммунистлари ва бутун меҳнаткашлари қалбида муносиб ўрин эгаллаган. Кўплаб коммунистлар жамоатчилик асосига қурилган партия, совет, касаба союз ишларида қатнашмоқдалар. Фақатгина район партия комитетининг штатсиз бўлимларида ўнлаб коммунистлар ҳалол ишлаётирлар. Инженер ўртоқ Аникин бошлиқ қурилиш бўлими, ўртоқ Абуткин бошлиқ темир йўл бўлими, ўртоқ Локшина бошлиқ саноат бўлими жамоатчилик асосларида ишлаб турибди. Жамоатчилик асосида ташкил этилган ишларда кекса большевиклар — пенсионерлар актив иштирок этмоқдалар. 1917 йилдан бери партия аъзоси ўртоқ Чебикинни ҳар куни райкомда учратиш мумкин. У гоҳ партияга янги кирувчилар билан суҳбатлашса, гоҳ партия қонуни — Уставни бузувчилар ишини текширади.

Афсуски, етти йиллик планни бажаришдек олижаноб ишга етарли ҳисса қўшаолмаётган ташкилотларимиз ҳам топилади. Ўтган ярим йил ичида «Подъёмник» заводи, ёғоч ишлаш комбинати, бадиий буюмлар тайёрлаш фабрикаси, санитария-техника ускуналари заводи ва аниқ механизмлар ремонти комбинатлари давлатга 345 минг сўмлик маҳсулотни кам бердилар. 1-қурилиш-монтаж ва 216-қурилиш бошқармалари ҳам берилган топшириқни бажараолмадилар. Бу коллективларнинг хўжалик раҳбарлари ва партия ташкилотлари корхонадаги мавжуд резервларни ишга туширишда нўноқлик кўрсатдилар. Бундай камчиликларнинг рўй беришида район партия комитетининг ҳам камчилиги катта, чунки район партия комитети ходимлари бу қолоқликнинг туб сабабларини аниқлаб, ўз вақтида тегишли чораларни кўрмади.

Ленин районининг кўп сонли партия ташкилотлари ва барча коммунистлари Совет Иттифоқи Коммунистлар партияси Марказий Комитети атрофига маҳкам жипслашган ҳолда ўзларининг бутун куч ва ғайратларини ишга солиб етти йиллик планларини муддатидан олдин бажаришга муносиб ҳисса қўшадилар.

В. ОКУНСКИЙ,
Ленин район партия комитетининг секретари.

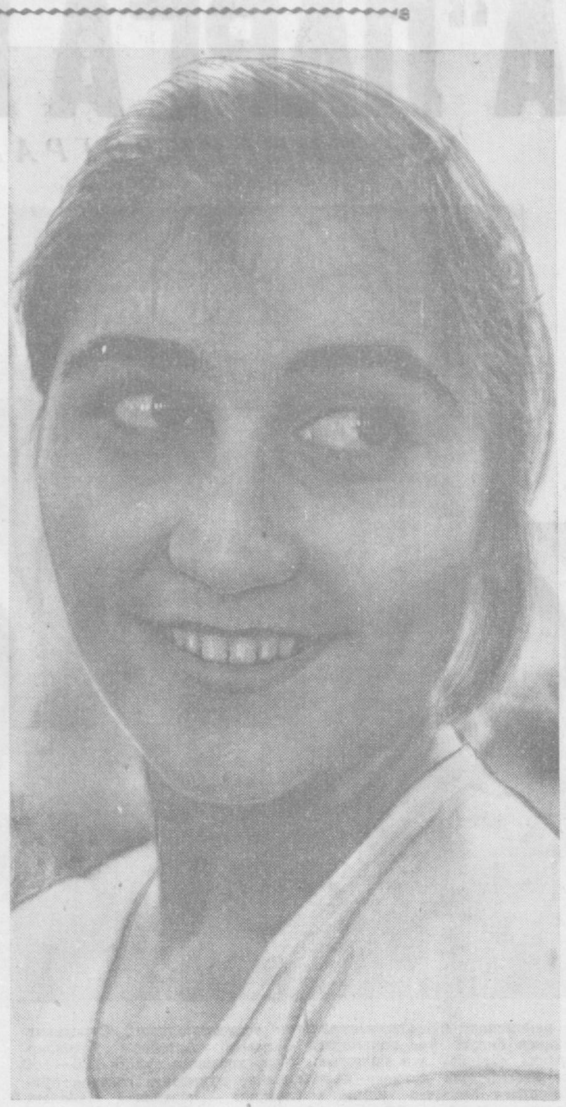

«Ташавтомаш» заводининг илғор фрезерчиси Галия Искандарова Октябрь байрами шарафига меҳнат қилиб, смена нормасини 1,5 ҳиссадан адо этмоқда. Суратда: Галия Искандарова.

А. Палехов фотоси.

ЯНГИЛИК ИЖОДКОРЛАРИ

Оҳангарон ГРЭСининг рационализаторлик ва ихтирочилик бюроси атрофига жуда кўп ишлаб чиқариш новатори жалб қилинган. Янгилик ижодкорлари кўплаб қимматли таклифлар киритмоқдалар, уларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш эвазига давлатнинг мингларча сўмлик маблағи тежалаяпти.

Ҳар ойда икки марта бюро аъзолари ва техника советининг қўшма йиғилиши ўтказилиб туриладии. Бу йиғилишларда янги тушган таклифлар кўриб чиқилади, уларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш тадбирлари белгиланади.

Яқинда меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган энг яхши рационализаторлик таклифлари конкурси эълон қилинди. Ижодкорлардан 17 киши республика халқ хўжалиги кенгаши эълон қилган тематик конкурсларда иштирок этиб, яхши натижаларга эришди.

Рационализаторлар сафи ишчилар ҳисобига кенгайиб бораётганлиги айниқса қувончлидир.

Ўртоқ М. Колобашкин ихтиро қилган транспортер ленталарини тозаловчи машина мақтовга сазовордир. Бу таклиф туфайли ҳар йили 2 минг 307 сўм маблағни тежаб қолинмоқда.

М. ТУХТАСИНОВ.

Суғориш каналларида гидроузеллар қурилади

«Узгипроводхоз» институтининг инженерлари В. И. Ленин номидаги магистрал канални секундига 100 кубометр сув ўтказадиган қилиш вазифасини ўз олдиларига қўйдилар. Бунинг сабаби шуки, яқин келгусида Амударёда Тахиатош гидроузелини қуриш бошланади. Тўғон қурилиши натижасида Қорақалпоғистоннинг ирригация шохобчаларига бериладиган сув жуда кўпаяди.

Ҳозир шу канални реконструкция қилиш лойиҳасини тузишга киришилди. Бу каналда иккита гидроузел, сув чиқариб берадиган бир неча темир-бетон тўғон қурилади, канал ўзани кенгайтирилади ва чуқурлаштирилади. Бу қурилишда тўрт миллион куб метр ҳажмда ер ишларини бажариш, иншоот танасига кўп миқдорда темир-бетон ётқизиш мўлжалланади. Каналнинг юзинчи километрида тўғон қуриш мўлжалланмоқда. Бу тўғон сувни ирригация шохобчаларига тақсимлашни тартибга солади. Амударё дельтасида жойлашган Мағонкўл массивидаги кенг қўриқ ерларга бериладиган сувни кўпайтиради. Шу ерларда автоном республиканинг янги шоликорлик хўжаликларини барпо қилиш мўлжалланмоқда.

Каналда гидротехника иншоотлари қуриш каналдан фойдаланиш имкониятини анча оширади, ерларни суғориш учун бу каналдан жуда кўп миқдорда сув олишга имкон беради.

«Узгипроводхоз» институтида Қорақалпоғистондаги бошқа ирригация системаларини қайта қуриш ва бошқа каналларда ҳам гидроузеллар барпо қилиш лойиҳалари тузилмоқда. (ЎзТАГ).

Улуғ Октябрнинг 45 йиллиги шарафига

ЗАРБДОРЛАР

Мунаввар Қосимовни қуюв цехининг каттакичик ишчилари ҳурмат қилишади. Ким билан суҳбатлашманг Мунаввар ҳақида фақат илиқ сўзларни эшитасиз. Қуювчилар ўз сафларида ана шундай соф виждонли, ҳалол меҳнат қилувчи, ҳар ишга қодир киши борлиги билан фахрланадилар.

Бундан ўн йил илгари ана шу цех остонасига биринчи бўлиб қадам қўйган Мунаввар қолипчи бўлиб ишлаш ҳақида истак билдирди. Унинг истаги қондирилди. Ана шу йиллар ичида ўз касбининг икир-чикирларигача пухта эгаллади. Иш кўрсаткичлари ой сайин кўтарилиб борди. Ҳозир у энг илғор қолипчилардан бири ҳисобланади. Нормани муттасил 150—170 процентдан адо этмоқда.

Моҳир қолипчи ишлаш билан бирга ўз билим доирасини ҳам тинмай кенгайтираётир. Ҳозир у Тошкент Давлат университетининг сиртқи бўлимида ўқиётир. Ишда, ўқишда, юриш-туришда бошқаларга ўрнак бўлаётган Мунаввар Қосимовга яқинда коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли ном берилди. Бу юксак ишонч тажрибали ишчининг қалбига қувонч, ғайратига-ғайрат бағишлади. У ана шу юксак номга яраша меҳнат қилиш иштиёқи билан тўлиб-тошган. Унумли ишлаш билан бирга фақат сифатли маҳсулот бераяпти.

Тошкент транспорт машинасозлиги заводининг қуюв цехида бундай пешқадам ишчилар анчагина бор. Коммунистик меҳнат зарбдорлари К. Муҳиддинов, Г. Крот, Ф. Махно, Г. Каршиновлар цех машъаллари ҳисобланади. Улар шу кунларда корхонада Улуғ Октябрнинг 45 йиллик байрамини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақанинг олдинги сафларида боришяпти. Ишлаб чиқариш нормасини 1,5 бараварга етказиб адо этмоқдалар.

П. НИШОНОВ.

Чирчиқ корхоналарида

ОБЪЕКТГА ЕТКАЗИБ БЕРИЛАДИ

160-трестга қарашли қурилиш материаллари комбинатининг ҳовлиси йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари билан ҳамиша тўлиб турарди. Заказчилар уларни ташиб кетишга бир кун кечиксалар борми, ҳовлида янги ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни қўйишга жой топилмай қоларди.

Комбинат раҳбарлари шуни ҳисобга олиб, темир-бетон буюмларни қурилиш объектларига ўз кучлари билан етказиб беришни афзал деб топдилар. Бунинг учун тайёр маҳсулотни жўнатиш графиги тузилди, бир неча автомашиналар ажратилди. Янгилик жуда қўл келиб қолди.

Ҳозирча комбинат тайёр темир-бетон буюмларни ўз кучи билан фақат асосий саноат қурилиши объектларига етказиб бермоқда. Яқин келажакда бу усул кенг қўлланила бошлайди. Барча заказлар шаҳарнинг ҳамма қурилиш объектларига ўз вақтида етказиб берилади.

ИМКОНИЯТЛАР САФАРБАР

«Промтехмонтаж» бошқармасининг коллективи байрамолди умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, белгиланган топшириқларни муваффақиятли адо этмоқда. Монтажчилар саккиз ойлик ишлаб чиқариш планини 108 процент бажарган эдилар. Улар ҳозир Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 45 йиллигини муносиб тўёна билан кутиб олиш иштиёқида баракали меҳнат қилиб, барча имкониятларни сафарбар қилмоқдалар.

Айниқса халқ хўжалигида муҳим аҳамиятга эга бўлган саноат корхоналари қурилишида ишлар яхши бормоқда. Электрохимия комбинатини реконструкция қилишдаги монтаж ишлари графиги ортиғи билан бажарилаяпти.

ЗАКАЗЛАРГА «ЯШИЛ ЙЎЛ»

Электрохимия комбинатининг ремонт-механика цехи янги қурилаётган ва реконструкция қилинаётган объектлардан стандартсиз асбоб-ускуналар тайёрлаб беришга доимий заказлар олиб туради. Шунинг учун цех коллективи уларни ўз вақтида тайёрлаб беришга ҳаракат қилмоқда.

Август ойининг бошларида цех 22 хил стандартсиз асбоб-ускуналар тайёрлашга заказ олган эди. Ишчилар бу асбоб-ускуналарга бўлган катта эҳтиёжни ҳисобга олиб, уларни муддатидан илгари тайёрлаб беришга аҳд қилишди.

Дастлабки кунларданоқ ремонтчилар суръатга-суръат қўшиб бордилар. Радионов, Устинов, Уттемисов ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳамда Дорофеев, Андрисюк ўртоқлар бошлиқ сменалар айниқса яхши ишладилар.

Қилинган меҳнат зое кетмади. Эксплуатациячи ва қурувчиларнинг заказы муддатидан бир неча кун илгари тўла адо этилди. Цех коллективи сентябрь ойи учун белгиланган буюртмаларни ҳам ўз вақтида тайёрлаб бериш учун суръатни тезлатмоқда.

В. ШУШЕВСКИЙ.

ҚИЗЛАР

Баҳор тонги. Ранго-ранг нафис гуллар очилган, ҳиди ҳар ён сочилган. Бетиним капалак ва асаларилар гулларга ошиғу, атрофида парвона. Хушнаво булбул уларга гўё рашки келгандай нола қилади.

Саралаш цехига кирган ҳар бир киши шу манзарани ҳис қилади. Ҳа, бу ерда қишда ҳам, ёзда ҳам, кузда ҳам баҳор. Газламалардаги хил-хил гуллар чаманзорни-ю, қизларнинг шўх кулгиси булбул хонишини эслатади.

Олма юзли, тўлачадан келган, истараси иссиққина қиз — Эркинойнинг чеҳрасида табассум ўйнайди.

— Қизлар, — деди у дугоналарига.

Ҳамма Эркинойга қаради.

— Ҳа, жонгинам?

— Ивановодан хат. Лиданинг ўзи ёзибди.

Қизлар суюниб кетишди.

Эркиной уларга хатнинг мазмунини гапириб берди.

Катта Иваново мануфактураси саралаш цехининг бригада бошлиғи Лида Асокина қизларнинг хатини олгани ва уларнинг чақириғини қабул қилиб, коммунистик меҳнат коллективи номи учун ўзаро социалистик мусобақа бошлаш ҳақидаги таклифга рози бўлганликларини ёзган эди.

Ҳа демай смена ҳам тугади. Ҳар кунгидек, бригаданинг иш якуни бугун ҳам чакки бўлмади. Бригада аъзолари нормадаги 6 минг метр ўрнига 7 минг метр газлама саралайдилар. Эришилган катта муваффақиятдан руҳланган қизлар шу куниёқ ивановолик мусобақадош дугоналарига жавоб хати ёзишга аҳд қилишди...

Эркиной Ҳамидова бошлиқ бригадада етти қиз ишлайди. Карима Отажонова, Люся Сидирина, Қундуз Илҳомова, Шура Вражаева, Махина Аппанова ва Марғуба Эргашеваларнинг ҳар бири чевар, ҳар бири чаққон. Мана бир неча ойдирки, қизлар ивановолик сараловчилар билан мусобақалашмоқдалар.

Улар бир-бирларига тез-тез хат ёзишиб, тажрибаларини ўртоқлашадилар, янгиликлар билан танишиб борадилар. Эркинойлар бригадаси ҳар гал хат ёзганида янги-янги меҳнат зафарлари ҳақида хабар қилади.

Кунлик топшириқларини 120—125 процентдан адо этаётган бу меҳнатсевар бригада коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли ном учун курашаяпти. Бригаданинг ҳозир битта муқаддас орзуси бор. У ҳам бўлса, бу номга Лида Асокина бригадасидан илгари сазовор бўлишдир.

Ҳар ҳолда бу номга икки бригададан бири илгарироқ эришиши аниқ. Лекин натижа қандай бўлмасин, ўртадаги бузилмас дўстлик ғолиб чиқади.

Н. САЪДУЛЛАЕВ,
Тошкент тўқимачилик комбинати, газламага гул босиш фабрикаси.

Абдураҳмон Саъдуллаев «Ташсельмаш» заводи 22-цехининг илғор йиғувчи-слесарлари дан бири, коммунистик меҳнат бригадасининг аъзосидир. Фото мухбиримиз А. Абалян олган ушбу суратда сиз байрамолди социалистик мусобақасига қўшилиб смена топшириғини 130 процентдан бажараётган ўртоқ А. Саъдуллаевни иш устида кўриб турибсиз.

ТАНҚИД ВА ТАҚРИЗ

„ЖИЛҒАЛАР“

Ёш шоир Тўлқиннинг «Жилғалар» номи билан нашр этилган биринчи тўплами авторнинг дастлабки лирик шеърларидан ташкил топган. Автор унда ўзини қизиқтирган, қалбига илҳом солган воқеалар, ҳодисалар, кишиларнинг ғайрати ва мардлиги тўғрисида поэзия тили билан сўзлайди. У ўзининг ана шу қайноқ ҳис-туйғуларини она-Ватанга бағишлайди. Бу бечиз эмас. Бу — ўша космосга олтин зинапоя қўйган, юлдузлар тилини инсонга таржима қилиб берган космонавтлар ватани. Бу — гўзал меҳнат ватани. У шоирга илҳом, меҳнаткаш инсонга куч-қувват, яхши ниятли ҳар бир кишига гўзал бошпана беради, ҳиссиётларини тарбиялайди, ардоқлаб камолга етказади. Ҳа, бу шундай олиҳиммат ва улуғвор ватан!

Тўлқиннинг тўпламидан ўрин олган «Улкан етти йил» шеъри юртимизда юз берган улуғ воқеага акс садодек жаранглайди.

Халқ ибораси билан айтганда «еттилар» шоирга меҳр муҳаббат, бахт-шижоат ва чексиз садоқат бўлиб кўринади. Шоир ҳафсала билан етти йилнинг нақадар масъулиятли иш эканини таъкидлагандан кейин бу ишни амалга оширувчилар совет кишилари, улар дўстга дўст, биродар, ўртоғу-баҳодир эканини қайд этади: етти йил бу қуёш йўли, деган поэтик ибора ҳисларимизга ором бергандек бўлади:

Унда мен кўраман қуёш
йўлини,
Пўлатдек мустаҳкам
Меҳнат қўлини!
Етти йил,
етти бахт,
етти қаҳрамон,
Сен-ла биз ошамиз катта,
зўр довон!

Тўлқин ўзи тасвирлаётган нарсага актив муносабатда бўлади. У изланади, ҳаяжонга тушади, таъсирланади. Бу эса унга озмикўпми индивидуаллик бахш этган. Поэзиянинг энг муҳим талабларидан бири ана шу ўзига хос индивидуалликдир.

«Жилғалар» сарлавҳали шеъри муваффақиятли ёзилган. У ўқиган кишида ёқимли ҳислар уйғотади туйғуларга қанот беради. Фикрлар нозик, равон мисраларда ҳаяжонли ифода этилади.

Куй чертар, куй чертар
дутор жилғалар,
Жилғалар, жилғалар
гулёр жилғалар.

Автор ўзининг ҳаётга бўлган чуқур ва самимий севгисини, ватанга бўлган садоқатини ифодалаш учун поэзия имкониятларидан ўринли фойдаланаолган. У ишлатган «гул», «гилос», «лола», «оҳу», «сув» сингари поэтик деталлар унга катта ва муҳим хулосалар чиқаришга, бадиий умумлашмалар қилишга дастур бўлган. «Тошдаги гул», «Гулчи қабрида», «Оҳу», «Жавоб бер», «Ўлкам сувлари», «Дилимдаги сўзларни»... сингари шеърларида бу нарса яққол кўзга ташланади.

Машҳур совет шоири Самад Вурғун шеърни лочинга ўхшатган эди. Дарҳақиқат яхши асар худди лочин сингари парвоз қила олиши, киши юрагидан жой олиб, бу ерни ўз бағри билан иситиши, ишда ва курашда йўлдош бўлиши, қалбда олийжаноб ҳис-туйғулар уйғотиши, ақлни бойитиши, маънавий озиқ бериши лозим.

«Жилғалар» китобига шу нуқтаи назардан ёндошилса ҳали унда киши қалбига таъсир этаолмайдиган китобни қаппайтириш учунгина ёзилган шеърларнинг борлиги яққол сезилади. Тўпламнинг камчиликларидан бири шундаки, унда шоир кўп ўринларда ўз-ўзини такрорлайди. Масалан, «Сенда мен кўраман» сўзи бир шеърда бир неча марта ишлатилишига қарамай, бу сўз бошқа шеърларга ҳам ўринли-ўринсиз кўчирилаберади. Айрим шеърларда эса фикр анча яланғоч, автор қуруқ тавсифдан нарига ўтолмайди. Масалан, автор «Қиш илҳоми» шеърида қиш манзарасини тасвирлаб ёзади:

Оппоқ яйлов,
оппоқ боғ,
Шу оппоқ берар илҳом!

Бу ерда кейинги мисрада ишлатилган «оппоқ» сўзи фикрни жуда сусайтириб юборган. «Ташна» шеърида эса:

Тоққа чиқсанг, азиз ошна
Бўлма ҳеч ташна».

деб мавҳумликка йўл қўяди. «Шофер қиз» шеъридаги қуйидаги пала-партиш мисраларга диққат қилинг:

Машинаси ғиз-ғиз учганда
Терга ботар буғриққан(?) юзи.
Ўқдай учиб елдай қучганда (?)
Тийрак боқар оҳудек кўзи (?)

Бу камчиликлардан қатъий назар ёш шоир Тўлқиннинг келажагига умид қилса бўлади. Фақат у ўз устида янада қунт билан ишлаши, ўқиши, ўрганиши лозим.

Эшонқул ҲАЙДАРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тил ва адабиёт институтининг илмий ходими.

АЖОЙИБ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛИ

Қурилишларимиз жадал суръатлар билан индустрлашиб бораяпти. Бундан бир неча йил илгари пишиқ ғишт асосий қурилиш материали ҳисобланарди. Ҳар қандай объект ҳам ғиштдан қад кўтарарди. Завод, фабрика ва кўпқаватли турар-жой биноларини бунёд этишда фақатгина ундан фойдаланиларди.

Эндиликда тамомила бошқа манзарани кўриб турибмиз. Пишиқ ғишт ўз ўрнини темир-бетондан ишланган блок ва панелларга бўшатиб бермоқда. Ҳатто кўпқаватли уйлар ҳам завод шароитида тайёрланаяпти. улар панеллардан йиғилмоқда. Ана шундай панелларни ишлаб чиқаришда керамзитдан кенг фойдаланилмоқда. Бу ажойиб қурилиш материали бетоннинг енгил тўлдирувчиси сифатида фойдаланилаётир.

Ажойиб хусусиятларга эга бўлган бу қурилиш материали олимларимизнинг кўпйиллик ижодий изланишлари, лабораторияларда сабот ва чидам билан олиб борган илмий-тадқиқот ишлари натижасида бунёд этилди. Керамзит шундай енгилки, ҳатто сувда чўкмайди. У осон пишиб, кўпчийдиган маҳаллий тупроқдан тайёрланади. Бу хил тупроқни айланма печга солиб, 1050-1250 даражадаги ҳароратда пиширганда кўпчиб ҳажми ортади.

Ўзбекистонда керамзит тайёрлаш учун яроқли тупроқ зоналари жуда кўп. Жумладан, Тошкент яқинида — Дарвоза ва Келесда бундай ажойиб материал ишлаб чиқариш учун зарур бўлган хомашёлар запаси битмас-туганмасдир.

Керамзитобетон енгил бетоннинг бир тури бўлиб, цемент, қум ва керамзит тўлдирғичини сувда қориб тайёрланади. У мустаҳкамлиги, пишиқлиги ва яна бошқа хусусиятлари жиҳатидан оддий бетондан устун туради, унга нисбатан бир қанча афзалликлари бор. «100» маркали бир кубометр керамзитобетон тайёрлаш учун 220-260 килограмм цемент керак. Унинг оғирлиги 1100 килограммни ташкил этади. Бу эса оддий бетонга нисбатан анча енгилдир.

Керамзитобетондан турар-жой бинолари қуриш анча арзонга тушади. Ҳозирги вақтда Тошкентнинг Оқтепа массивида кўпгина уйлар шундай йирик панеллардан йиғилмоқда. Керамзитобетон деворлари ўзидан иссиқликни ва товушни ғишт деворларига нисбатан анча кам ўтказади. Шунинг учун бундай деворларнинг қалинлиги ғишт деворларининг қалинлигидан икки бараварга яқин кам бўлади. Ундан тайёрланган панеллар ғишт деворларига нисбатан тўрт марта енгил, икки бараварга яқин арзон тушади. Бундай панелларни тайёрлаш учун 10 марта кам меҳнат сарфланади.

Бу қурилиш материалининг шу ажойиб хусусиятларини ҳисобга олиб, областимизда керамзитобетон ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда. Чирчиқдаги Юмолоқ темир-бетон заводида ана шундай маҳсулот тайёрлаш бўйича ихтисослашган цех ишлаб турибди. Бу ерда керамзит қазиб олинган йирик кесаклар ва сланец плиталари маълум ўлчамда майдаланиб, айланма печларда пишириб тайёрланмоқда. Лекин шуни йўл-йўлакай айтиб ўтиш керакки, бу усул билан тайёрланган керамзитнинг сифати кўнгилдагидек эмас. Бунинг сабаби нимада? Юмолоқ заводи керамзит ишлаб чиқариш учун хомашё сифатида Дарвоза тупроғидан фойдаланмоқда. Бу тупроқдан сифатли керамзит олиш учун ундан соққалар ясаб сўнг пишириш керак. Шундагина сифатли ва яхши кўпчиган керамзит олинади. Керамзит олишнинг ҳозирги вақтда қўлланилаётган технологиясини ўзгартириш керак.

Корхонада керамзит ишлаб чиқариш йил сайин кўпая боради. Бу маҳсулотни тайёрлаш технологияси яхши ўзлаштириб олингач, у йилига қурилишларга юз минг кубометр керамзит етказиб берадиган бўлади. Республика халқ хўжалик кенгашининг Тошкентдаги тажриба заводи йилига 10-15 минг кубометр керамзит — енгил тўлдирувчи ишлаб чиқармоқда. Бу ерда ҳам иш ҳажми тобора ортиб боради.

Республикамизнинг кўпгина шаҳарларида керамзит заводлари қуриш мўлжалланган. Жумладан, Чирчиқдаги уй қуриш комбинати керамзитобетондан панеллар ясашга мослаштирилмоқда. Бу корхона шу йилнинг охирларига бориб маҳсулот бера бошлайди. Бу эса керамзитобетон панеллардан уй-жой қуриш ишларини анча кенгайтириш имконини беради. Бошқа корхоналар ҳам фойдаланишга топширилгач бундай маҳсулот тайёрлаш ҳажми бир неча баравар ортади. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон шароитида қурилишларда ишлатиладиган йирик йиғма темир-бетон конструкцияларини, асосан, шундай енгил материалдан тайёрлаш кўзда тутилган.

У. СОИПОВ,
СССР Қурилиш ва Архитектура академиясининг Тошкентдаги қурилиш бўйича илмий-текшириш институтининг старший илмий ходими.
М. СУЛТОНОВ,
инженер.

ОЛТИН ДАМЛАРНИНГ ҚАДРИГА ЕТИБ, ТЕРИМ СУРЪАТИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК!

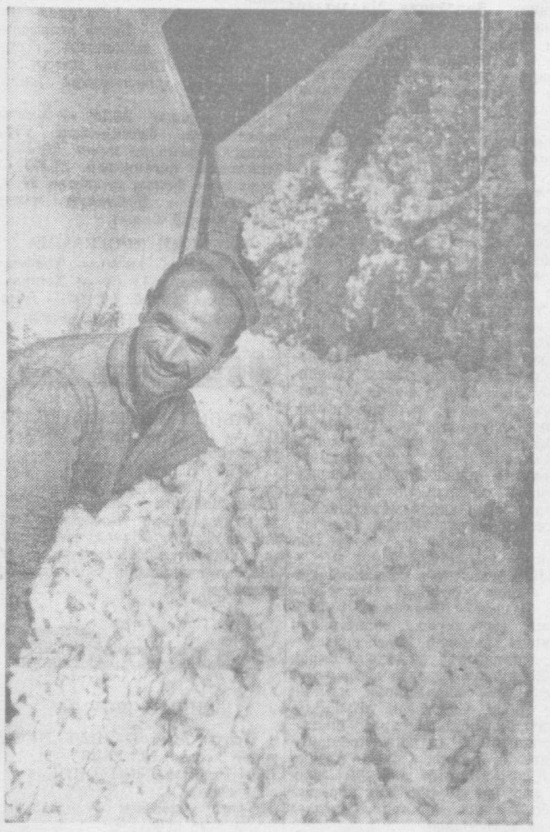

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг 6-бригадасида ҳар куни 6—7 тоннадан пахта терилиб, қабул пунктига қоп-қанорсиз жўнатилмоқда. Суратда: пахта қуритиб, пунктга жўнатувчи ўртоқ Қора Қанбоев «оқ олтин»ни прицепга ортаяпти.

А. Тўраев фотоси.

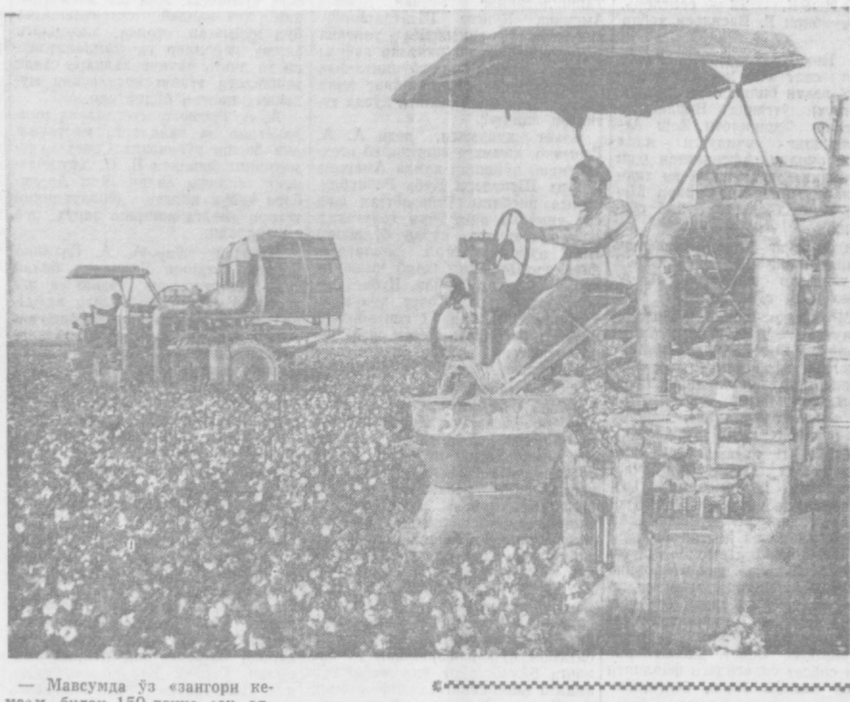

— Мавсумда ўз «зангори кема»м билан 150 тонна «оқ олтин» тераман, — «Правда» совхозининг механик-ҳайдовчиси ўртоқ Қурбон Содиқовнинг аҳдипаймони шундай. Ҳозир совхозда машина терими қизғин боряпти. Қурбон бу курашда бошқаларга ўрнак бўлмоқда. Суратда: ўртоқ Қурбон Содиқов пахтазорда «зангори кема»сини бошқаряпти.

А. Губенко фотоси.

150 ТОННА ПАХТА ТЕРАМАН

Мен хизмат қилаётган ўртоқ Қаршибой Абдураимов бошлиқ тюпкочи бригадада бу йил пахтачиликни комплекс механизациялаштириш борасида катта кураш олиб борилаяпти. 56 гектар майдонимизнинг ҳаммасига чигитни квадрат-уялаб экқан эдик. Ёз бўйи ғўза қатор ораларини фақат икки томонлама парвариш қилдик.

Фидокорлик билан қилган меҳнатимиз олтин куз етиб келиши билан ўзининг ажойиб самараларини кўрсата бошлади. Энди ҳар биримизнинг диққат-эътиборимиз пешона тери билан етиштирилган оппоқ момиқларни сира нобуд қилмай йиғиб-териб олишга қаратилмоқда. 26 гектар майдондаги ғўзаларни машина теримига мослаб парвариш қилдик. Шу кунга қадар ана шу майдонларни теримга ҳар тарафлама тахт қилиб қўйдик.

Йигирма олти гектар майдоннинг пахтасини териб беришни менга топширишди. Менга шунчалик катта ишонч билдирганликлари учун бригада аъзоларидан ҳам, колхоз правлениесидан ҳам чексиз миннатдор бўлмоқдаман. Менинг агрегатим ишлайдиган пайкалларнинг ҳосили мўл. Ана шуларни хомчўт қилиб, машинам бункеридан камида 150 тонна «оқ олтин» тўкишга қатъий қарор қилдим. Аҳдим қатъий, албатта сўзимнинг уддасидан чиқаман.

Н. НУРИДДИНОВА,

Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

АҲДИМ 19 ТОННА

Бу йил колхозимизнинг пахта далаларида ҳосил жуда мўл бўлди. Мен дастлаб 15 тонна «оқ олтин» териб бераман, деб сўз берган эдим. Житомир областидаги «1-Май» колхозининг 69 ёшли ғаллакор деҳқони Н. Г. Загладанинг «Ғаллакорлик шарафини қадрланг» деб ёзган мақоласи билан танишиб чиққанимдан кейин мен 15 тонна ўрнига 19 тонна пахта териб бериш юзасидан қўшимча социалистик мажбурият олдим. Бу мажбуриятимни шараф билан бажариш учун астойдил меҳнат қилмоқдаман. халқимизнинг «вақтинг кетди, нақтинг кетди» деган ҳаққоний гапига амал қилиб бир минут вақтни ҳам бекорга ўтказмай, ҳар куни 185—200 килограммдан пахта териб хирмонга топшираётирман. Ҳозиргача менинг терган пахтам 4 тоннага етди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти биз сингари теримчиларнинг меҳнатини қадрлаб, турли хил қимматбаҳо буюмлар билан мукофотлаб турибди.

Розия АЛИЕВА,
Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг теримчиси.

ВИЖДОН БЕЛГИСИ

Ҳозир совет халқи коммунизм қураяпти. Коммунизм энг олдин ҳар бир кишининг софдил, виждонли бўлишини талаб қилади. Софдил, виждонли бўлиш кишиларнинг чиройли гаплари, ваъдалари билан эмас, балки қилаётган ишлари, иш натижалари билан белгиланади. Ўзимизнинг, ёнимиздаги бригадаларнинг ишига қарасак ғалати фактлар кўринади. Масалан, мен бошлиқ трактор-далачилик бригадаининг 122 гектар ерида 14 киши ишлаб. Ўтган йили ҳар бир киши ҳисобига 25 тоннадан пахта етиштирилди. Ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил олинди, 1 центнер пахта етиштириш учун 12 сўм сарфланди.

Бу йил эса бригадамизда ҳар бир ишловчи ҳисобига 30 тоннадан ҳосил етиштириш, 1 центнер пахта етиштириш учун бўладиган харажатни 10 сўмга келтириш, етиштирилган ҳосилнинг 75 процентини машина билан териб олиш учун кураш олиб бораяпмиз. Ўзим бу йил машина билан 150 тонна пахта термоқчиман.

Лекин бизга қўшни, ери еримизга туташган ўртоқ Қозоқбой Ботиров бошлиқ бригадада қилинган ишнинг натижаси бошқача бўлиб чиқди. Масалан, шу бригадада ғўза қатор оралари ўтган йили 6 марта культивация қилинган. Ҳосил 26 центнердан ошмади. Ваҳоланки бизнинг бригадада 4 марта культивация қилиниб 30 центнердан ҳосил олинди. Ўртоқ Ботиров бошлиқ бригадада 1 центнер пахта етиштириш учун салкам 18 сўм сарфланди. Кўриниб турибдики, иш сарфи бизнинг бригадамизга қараганда бир ярим баравар кўп бўлса ҳам олинган ҳосил бизнинг бригадамиздагига қараганда 4 центнер кам. Мана шу натижага қараб ўртоқ Ботиров бошлиқ бригадада ишлаган тракторчини ҳалол ва виждонан ишлаган деб бўладими? Эҳтимол улар биз ғўзани сизларга қараганда 2 марта ортиқ культивация қилганмиз-ку, деб айтишар, тўғри улар 2 марта кўп культивация қилиб, харажатларни кўпайтириб юборганлар холос, лекин ўтказилган культивациялар сифатсиз бўлгани учун ҳосил кам бўлди. Улар сон учун курашиб сифатни унутиб қўйганлар. Эдиликда ишга бундай муносабатда бўлиш ярамайди. Бу хилда иш олиб бориш шу бригаданинг ўзига ҳам, колхозга ҳам, районимизга ҳам фойда келтирмайди.

Мен ўртоқ Загладанинг мақоласини ўқиганимда ўз колхозимиздаги мана шу фактларни эсладим.

Ҳозир янги резервлар тўғрисида жуда кўп гаплар бўлаяпти. Менимча ҳар бир кишининг виждонан ва сифатли ишлаши — энг катта ва энг буюк резервдир.

Абдулатиф ТЎЛАГАНОВ.

Сирдарё районидаги Куйбишев номли колхознинг трактор-далачилик бригадаси бошлиғи, механик-ҳайдовчи.

СССР ҲУКУМАТИНИНГ АҚШ ҲУКУМАТИГА НОРОЗИЛИК НОТАСИ

22 сентябрда СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари С. Г. Лапин АҚШнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Ж. М. Максуинини қабул қилиб, унга Совет ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига қуйидаги норозилик нотасини топширди.

СССР Ташқи ишлар министрлиги Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукуматининг топшириғига биноан қуйидагиларни маълум қилади:

Совет ҳукуматига маълум бўлишича, Кубадан Совет Иттифоқига кела туриб, ремонтга муҳтож бўлиб қолганлиги учун Пуэрто-Риконинг Сан-Хуан портига кирган «Стрэтхэн-Хилл» номли инглиз кемасига ортилган ва совет ташқи савдо ташкилотига тегишли бўлган қандга Пуэрто-Рико суд маъмурлари арест солганлар.

Совет ташқи савдо ташкилотига тегишли қандга учинчи давлат ҳукуматига бўлган даъвога тааллуқли қарорни бажариш баҳонаси билан арест солиш очиқдан-очиқ ўзбошимчалик қилишнинг ўзидир. Пуэрто-Рикода ўз юрисдикциясини ўтказаётган Америка Қўшма Штатлари Пуэрто-Рико суд маъмурларининг ғайри қонуний ҳаракатлари учун тўла жавобгардир.

Совет Иттифоқи ҳукумати совет қандига ғайри қонуний арест солинганлигига қарши кескин норозилик билдиради, бу арестни дарҳол олиб ташлашни, етказилган зарарни тўлашни ва келгусида бундай ҳаракатларга йўл қўймаслик чораларини кўришни талаб қилади.

Москва. 1962 йил 22 сентябрь.

Максуини нотани АҚШ ҳукуматига дарҳол юбораман, деди.

ЁШЛАР МЕХАНИЗАТОРЛИКНИ УРГАНСИНЛАР!

21 сентябрда ВЛКСМ Марказий Комитети «Қишлоқ ёшларига механизатор ихтисосини ёппасига ўргатишни ташкил этиш тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда айтиладики, ҳар бир ёш колхозчи, совхоз ишчиси ёки хизматчисига механизатор ихтисосини ўргатиш барча қишлоқ комсомол ташкилотларининг кечиктириб бўлмайдиган жанговар вазифасидир. 1962 — 1963 йилларнинг кузги-қишки даврида жамоатчилик асосларида қишлоқ ёшларининг ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда механизаторлик ихтисосини оммавий тарзда ўрганишларини ташкил этиш зарур.

ВЛКСМ Марказий Комитети комсомол ташкилотлари зиммасига ҳар бир колхоз ва совхозда механизатор кадрлар тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш мактабларини ташкил этиш, шу мақсадда профессионал—техника таълими мактабларининг, ўрта ва олий қишлоқ хўжалик ўқув юртларининг ўқув-ишлаб чиқариш базасидан, ДОСААФ нинг ўқув-курс тармоқларидан, «Сельхозтехника» бўлимларининг, саноат корхоналарининг ишлаб чиқариш базасидан фойдаланиш вазифасини юклади.

Ўқитувчиларни энг яхши механизаторлар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг новаторлари, колхозларнинг, совхозларнинг, территориал ишлаб чиқариш бошқармаларининг, «Сельхозтехника» бирлашмалари ва бўлимларининг муттахассислари, қишлоқ хўжалик техникумлари ва институтларининг, қишлоқ хўжалигининг механизациялаш мактабларининг педагоглари ва юқори курс студентлари орасидан танлаб олиш керак. Ёш механизаторлар, техниклар, инженерлар кўргазмали қуроллар тайёрлашда, ҳисобдан чиқариб юборилган техника, узел, механизмлардан ўқиш мақсадларида фойдаланишда ёрдам кўрсатишлари керак.

Комсомол комитетлари халқ маорифи органларига қишлоқлардаги кундузги ва кечки умумий таълим ўрта мактабларининг ўқувчиларига механизаторлик ихтисосини ўргатишда амалий ёрдам кўрсатишлари керак. Шунга эришмоқ керакки, ана шу мактабларни тамомлаб чиққан кишилар камида битта механизаторлик ҳунарини: тракторчи-машинист, шофер, электрик, механизатор-чорвадор ва шу сингари ҳунарлардан бирини эгаллашлари лозим.

ВЛКСМ Марказий Комитети ишонадики, қишлоқ ёшлари ана шу муҳим давлат вазифасини шараф билан бажарадилар. (ТАСС).

ҲАҚЛИ ЭЪТИРОЗЛАР

Областимиз пахта далаларида йиғим-терим авж олиб кетди. Пахтанинг бир граммини ҳам нобуд қилмай териб олиш учун курашаётган азамат пахтакорларга маданий ва маиший хизмат кўрсатиш, уларга яхши шароит туғдириб бериш партия, совет ташкилотлари, маданий муассасаларнинг муҳим вазифаларидан биридир. Аммо жойларда мана шу масалага етарли эътибор берилмаётир. Редакциямизга айрим колхоз қишлоқларида аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишдаги нуқсонлар ҳақида ҳақли эътирозлар келиб турибди.

ҚАРОВСИЗ ШИЙПОН

Оққўрғон районидаги Ленин номли колхознинг ўртоқ Абдуназар Алданов бошлиқ бригадаси колхозда энг йирик бригадалардан ҳисобланади. Бригаданинг 157 гектар пахта майдони, иккита дала шийпони, битта катта хирмони бор. Лекин, дала шийпонлари талабга жавоб бермайди. Дала шийпонларида колхозчиларнинг маданий дам олиб, ҳордиқ чиқариши учун имконият яратилмаган. Бу ерга агитаторлар келмайди, шийпонда бирор газета, журнал йўқ, ҳатто плакат ҳам осилмаган. Колхознинг А. Нурматов бошлиқ бригадасида ҳам аҳвол шу. Колхоз правлениеси (раиси Х. Раҳмонов, партия ташкилотининг секретари Саидов ўртоқлар) бу бригадаларга келиб аҳволни кўришади-ю уни тузатишга ҳеч қандай чора кўришмайди.

Ҳ. АҲМЕДОВ.

ЭЪТИБОР БЕРИЛСИН

Колхозимиз районда энг йирик хўжаликлардан бири. Атрофимиздаги колхозларнинг ҳаммаси Ильич нурлари билан чароғон. Лекин фақат бизнинг хўжалик ўртада бечироқ қолди. Колхозга электр симлари ўтказиш ҳақида колхоз аъзолари правлениега ҳам, район раҳбарларига ҳам неча бор мурожаат қилди. Фойдаси бўлмади. Ҳозир бу ердаги 400 хонадонда радиоточкалари ўрнатилган. Лекин нимагадир у ҳам мунтазам гапирмайди. Хуллас колхозда на электр чироғи ва на радио ишлайди. Биз кундалик янгиликларни радио орқали эшитишни, хонадонларимиз электр нурлари билан ёруғ бўлишини, йиғим-теримда иштирок этаётган пахтакорлар учун телевизорда берилаётган эшиттиришларни кўришни истаймиз. Аммо колхоз правлениеси бизнинг ана шу талабимизга эътибор бермаяпти.

А. ШОКИРОВ,
Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз.

КЛУБМИ, ОМБОР?

Калинин районидаги «Ленинизм», Навоий номли колхоз клубларига бориб қолгундай бўлсангиз, у клубларнинг аҳволини кўриб қаттиқ ачинасиз. Навоий номли колхознинг яккаю-ягона маданият ўчоғи бўлган клуби сабзавот маҳсулотлари тўкиб қўйиладиган складга айлантирилибди. Колхоз правлениеси раҳбарлари «клубда аҳолига маданий хизмат кўрсатгандан кўра омбор ўрнида фойдаланиш заруррок» деган кайфиятда юрибдилар. Бўлмаса бутун йил давомида клубда бирор лекция ўқилмасмиди, кинофильмлар ёки концерт кўрсатилмасмиди. «Ленинизм» колхози клубининг аҳволи эса бундан ҳам баттар. Клубда на стул, на скамейка бор. Бу ерда бирор тадбир ўтказилмайди. Номига клубинг борми, бор тақлидида иш тутилаяпти. Район маданият бўлими бу клублар ҳолидан хабар олмайди.

А. САРИМСОҚОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

АВТОМАТ ТЕЛЕФОНЛАР ТУЗАТИЛДИ

Тошкент шаҳар телефон тармоқлари бошқармасининг старший инженери ўртоқ В. Грошевнинг редакцияга маълум қилишича, газетамизнинг 8 июль ва 12 август сонларида бузуқ телефонлар ҳақида ёзилган материалларда келтирилган фактлар текширишда тўла тасдиқланган. Бузуқ автомат телефонлар тузатилиб, яхши ишлай бошлаган. Шаҳар таксофонларининг ишлаши устидан кундалик техник контроль ўрнатилган.

„МАҚТАНЧОҚ"

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг 22 апрель сонида босилган «Мақтанчоқ» сарлавҳали танқидий материалда келтирилган фактлар текширишда тасдиқланди, — деб хабар қилишади Оққўрғон район партия комитетидан.

Район партия комитети «Узбекистон» колхози партия ташкилотига колхозчиларга маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан бир қатор амалий ёрдамлар берди. Колхоз радиоузели мунтазам ишлай бошлади. Колхознинг ҳамма участкаларида кинофильмлар доимий кўрсатиб турилмоқда. 8-бригада ҳамда Охунбобоев номли участка электрлаштирилди. Бошланғич партия ташкилоти пахта йиғим-терими даврида колхозчиларга маданий хизмат кўрсатиш тадбирларини белгилаб чиқди. Ҳозир барча сиёсий-оммавий ишлар дала шийпонларига кўчирилиб, ҳар бир гектар пахта майдонидан 30 центнердан ҳосил териб олиш тўғрисидаги социалистик мажбуриятни сўзсиз бажаришни таъминлашга қаратилди.

Т. ҲУСАНОВА,
Район партия комитетининг секретари.

Тезу тоза терайлик

Ҳозир — пахтакорларимиз ҳаётида энг долзарб вақт. Улар шу кеча-кундузда 503 минг тонналик «оқ олтин» хирмонини бунёдга келтириш учун бор куч ва ғайратларини аямасдан пахтазорларда мардлик кўрсатиб меҳнат қилаяптилар. Илғор хўжаликлар, пешқадам бригадалар кун сайин йиллик планга нисбатан 2.5-3 процент миқдорида «оқ олтин» тайёрлаб, ҳозирга қадар планни 40-50 процентга етказиб қўйдилар. Ҳар куни редакциямизга қишлоқ мухбирларимиздан келаётган ўнлаб хат-хабарларни кўздан кечирар экансиз, ана шундай илғор кишиларнинг ютуқларидан хабардор бўласиз.

«Коммунизм» колхозининг ўртоқ У. Абдиқулов бошлиқ бригадаси аъзолари, — деб ёзади Ўрта Чирчиқ районидан ўртоқ **Н. Охунбеков**, — кунига йиллик планнинг 2.5-3 проценти миқдорида пахта тайёрлашга муваффақ бўлмоқдалар. Шунинг учун ҳам бригада ҳозиргача йиллик планни 40 процентдан ҳам ошириб юборди. Чеварлардан Р Жўрабекова, Ш. Умуртоева, Х. Абдиқулова ўртоқлар ҳар куни хирмонга 200-250 килограммдан пахта тўкишмоқда». Шу районлик газетхонлардан **Б. Содиқов, Ш. Холмуҳамедов ва Ж. Холматов** ўртоқлар ҳам ўз хабарларини пешқадам пахтакорларга бағишлашган.

Пискентлик актив мухбиримиз ўртоқ **О. Эшонқуловнинг** ёзишича: «Пискент» совхозининг 1-бўлимидаги ўртоқ Д. Гайдаров бошлиқ бригадада меҳнат қилаётган опа-сингил Дилбар ва Насиба Ғозиевалар ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Бунинг боиси йўқ эмас, албатта. Дилбар ва Насибаларнинг ҳар бири кунига 200-250 килограммга етказиб пахта тераяпти. Ўртоқ **Э. Усмонов** эса шу совхознинг 4-бўлимида пешқадамликни қўлдан бермаётган теримчилар ҳақида хабар қилади.

Мана қўлимизда Сирдарё районидан келган бир неча хатлар. **А. Фаёзов, У. Алимов ва Х. Соибназаров** ўртоқлар ёзиб юборган хабарларда бундай дейилади: «Ўзбекистон» колхозининг ўртоқ Х. Жалилов бошлиқ бригадасида пахта терими ҳар қачонгидан ҳам қизиб кетди. Бу ерда ҳар бир теримчи кунлик топшириқни бир ярим-икки ҳиссага етказиб бажараяпти. Бригадада эрта-индин «зангори кема»лар ишга тушади. Механик-ҳайдовчи ўртоқ М. Қурбонбоев 200 тонна пахта теришга бел боғлади». **М. Товбаев, Т. Солиев, М. Раҳимов** ўртоқларнинг хатларида ҳам ана шундай қувончли жумлаларни ўқиш мумкин.

Янгиерлик қишлоқ мухбирларимиздан **Г. Юсупов ва Х. Маманазаров** ўртоқлар қуйидагича хабар қилишган: «Коммунизм» колхозининг ўртоқ Қодир Суяров бошлиқ пешқадам бригадаси аъзолари бу йил ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш учун ҳаракат қилаяптилар.

Шу районлик **Х. Мирзақобилов, Н. Умеров ва У. Мелибоев** ўртоқлар ўз хабарларида 1, 2-«Боёвут» ва «Фарҳод» совхозининг кўпмингкилограммчи теримчилари ҳақида ҳикоя қилганлар.

ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

Қишлоқ мухбирларимиздан келган қайси бир конвертни очмайлик, ўз ҳалол меҳнати билан ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлаётган моҳир теримчилар тўғрисида ёзилган хушхабарларни ўқиймиз. **Б. Шоқулов** (Юқори Чирчиқ), **Б. Қурбонов** (Гулистон), **М. Ғиёсов, С. Мирзалиев, Й. Мансуров, Қ. Худойберганов, Т. Рўзиматов** (Орджоникидзе) **С. Маматхонов, Ю. Абдуалимов, Х. Холйигитов** (Комсомол), **Х. Аҳмедов, Н. Тўфонов, О. Тўрақулов,** (Оққўрғон), **С. Тўлаев, Т. Солиев, А. Эргашев** (Бўка) ўртоқлар бизга ёзиб юборган ўнлаб хабарларда ҳар куни тарозига 100—150—200 килограммдан пахта тўкаётганлар ҳақида фикр юритишган.

Ўртоқ **Х. Отақуловнинг** Бекобод районидан ёзишича, Навоий номли колхознинг коммунист ўртоқ Х. Эрданов бошлиқ бригадаси пахтакорлари ҳар куни йиллик планнинг 2-2,5 проценти миқдорида «оқ олтин» топширишга эришмоқдалар. **А. Эгамқулов ва Ё. Ҳасанов** ўртоқлар эса 2-«Далварзин» совхозининг 6-бўлими ҳамда 1-агроучасткаси пахтакорлари йиғим-теримни тобора авж олдириш тўғрисида қайғираётганликларини хабар қилганлар.

— «Ленинизм» колхози биргина Янгийўл районининг эмас, балки областимизнинг машъал хўжаликларидан биридир, — деб ёзади ўртоқ **С. Сайфиддинов**, — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Абдулла Ортиқов раислик қилаётган бу хўжаликда бу йил 1500 гектар ерда «оқ олтин» ҳосили етиштирилди. Пахтакорлар гектаридан олинадиган ҳосилни ўртача 35 центнерга етказиш учун бор имкониятлардан тўла фойдаланмоқдалар.

Янгийўллик **Р. Ҳасанов, А. Акбаров, О. Умаров, К. Шукурова, А. Бобоқулов, Б. Сафаров, Ф. Шоҳисломов,** Чинозлик **Т. Имомов, М. Муҳамедов, Р. Назарқосимов, Н. Миршарипов, С. Раимов, Ғ. Турсунхўжаев, Ж. Мирсалимов** ўртоқлар ёзиб юборган хабарлар ҳам редакциямизга ажойиб хуш хабарлар келтирди.

Пахтакор ўртоқлар! Ёз бўйи пешона тери тўкиб етиштирган «оқ олтин» дурдоналаримизни тезу тоза териб олайлик.

Бир смена учун курашайлик

Ўрта Чирчиқ районида мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш, халқ маорифи системасини қайта қуриш соҳасида бир мунча ютуқлар қўлга киритилди. Райондаги 76 мактабдан 23 та мактаб ишлаб-чиқариш таълимини берадиган 11 йиллик мактабларга айлантирилди. Мактаблар ҳақидаги янги Қонун асосида ишлаётган 52-мактаб бу йил биринчи қалдирғочлар — 24 ёш кадрни тайёрлаб чиқарди, булар етуклик аттестат олиш билан бирга 2—3 разрядли слесарь, токарлик сингари касбларни ҳам ўргандилар. Бу ўқув йилидан уларнинг сафи янада кенгаяди. Бунинг учун районнинг ҳар бир мактаби ҳузурида камида икки ва уч хил ҳунар ўргатадиган группалар ташкил этилди. Масалан, район марказидаги 4-мактабда мактабгача тарбия, бичув-тикув ва дурадгорлик группаси ишлаб турипти. Бу группаларда 96 бола таълим олмоқда. 42 қиз колхоз ва совхозларнинг болалар боғчалари учун мураббия бўлиб етишади, 18 ёш дурадгор, 10 бичувчи-тикувчи қиз тайёрланади. Мактабда бу ўқувчиларга ана шу ҳунарларни пухта ўргатилаётир. Ёзги каникул кунлари бу ўқувчилар ўз соҳалари бўйича амалий практика ўтказдилар. Буларнинг ҳаммаси яхши. Лекин, мактабларда бунинг учун база бўлиши, тўла имконият яратилиши керак.

Маълумки, ўқитишни ишлаб чиқариш билан боғлаб олиб бориш, мактабдан ташқари ишларни яхши йўлга қўйиш учун машғулотлар фақат бир сменада олиб борилиши керак. Лекин шунга қарамай районда мактабларни бир сменага кўчириш ишлари жуда ачинарли аҳволда. Масалан, юқорида айтганимиз 4-мактабда 672 бола таълим олади, 26 синф комплекти бор. Лекин мактабда 14 синф хонаси бор холос. Ўтган ўқув йили мактаб коллективининг кучи билан 2 та синф хонаси қурилган эди. Бу йил яна 8 та синф хонаси қурилиб биринчи сентябрда фойдаланишга топширилиши зарур эди. Лекин район Ремстрой конторанинг айби билан қурилиш битмай қолди. Биринчи сентябрь куни мактабга келган ўқувчилар озода, ҳамма ёғи саранжом-саришта мактаб биносига кириш ўрнига атрофи ўнқир-чўнқир, бир тарафда ғишт, бир тарафда ёғочлар, оҳак, қум сочилиб ётган ҳовлига кириб келишди. Бу жуда кўнгилсиз бўлди, албатта. Район Ремстрой конторасй бинони сентябрь ойи ичи битказиб берамиз деб охирги ваъдани беришган эди. Лекин ҳозирча ишнинг бориши суст.

Райондаги 1-мактабда ҳам аҳвол шундай. Бу мактабда ҳатто уч сменада машғулот ўтилади. Мактабни икки сменалик машғулотга ўтказиш учун иккитагина синф қурилиши, бу ўтган ўқув йилиёқ фойдаланишга топширилиши керак эди. Афсуски, бу йилги ўқув йилида ҳам бино фойдаланишга топширилмади. Район марказида 20 мингга яқин ўқув ёшидаги болалар учун яна иккита уч қаватли типовой мактаб қурилсагина машғулотларни тўла бир сменага кўчириш мумкин. Мавжуд мактаблар ёнига қўшимча синф хоналари қуриляпти, ремонт қилиняпти, лекин бу билан иш битмайди. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон ССР Халқ маорифи министрлиги Ўрта Чирчиқ район марказида 1962/63 ва 1963/64 ўқув йиллари ичида ақалли биртта мактаб қуриб бериш устида ўйлаб кўриши керак. Район аҳолисининг талаби шу.

Аммо, районнинг колхоз, совхозларидаги мактабларнинг бир сменалик машғулотга кўча олмаётганлиги кишини ажаблантиради. Чунки бунинг учун имкониятлар мавжуд-ку. Жумладан Киров номли совхозни олайлик. Бу совхозда 8 та мактаб бор. Шундан фақат тўрттаси бир сменага кўчирилган. Қолган тўртта мактабнинг ҳар қайсисига иккита-учта синф хоналари қуриб берилса, совхоздаги ҳамма мактаб бир сменага ўтар эди. Шунингдек, Энгельс номли колхозни олайлик. Бу колхозда ҳам тўртта мактаб бор. Тўртталасида ҳам машғулотлар икки сменада олиб борилади. Мактабларга фақатгина битта ёки иккита қўшимча синф хонаси қурилса бас. Ўқишларни бир сменада олиб бориш учун имконият туғилади. Биттагина хонани қуриш учун мактаб коллективи, юқори синф ўқувчилари астойдил киришса, уларга колхоз правлениеси яқиндан ёрдам берса, қурилиш материаллари билан таъминласа ёзлик каникулнинг ўзида бу ишни битказиш мумкин эди. Афсуски қилинмади.

Мана шундай сабабларга кўра райондаги 76 мактабдан 35 таси бу ўқув йили ҳам икки сменада қолаверди. Областимизда бир сменага кўчмаган районлар икки-учтагина. Шунинг энг қолоғи Ўрта Чирчиқ районидир. Район партия ва ижроия комитети, қурилиш ташкилотлари, район халқ маорифи бўлими ва умумжамоатчилик мактабни ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш соҳасида энг муҳим ўринни тутган бир сменалик машғулотга кўчиш ҳақидаги партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатмасини изчиллик билан амалга оширмоқлари лозим. Ваҳоланки, мана шундай баъзи районларнинг қолоқлиги туфайли бу ўқув йили ҳам областимиз мактаблари тўла бир сменалик машғулотга кўчирилмай қолди.

Ф. УСМОНОВА.

ДЎСТЛАРИМИЗ—ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНИ

Суратда: бокулик санъаткорлар куйламоқда.

А. Тўраев фотоси.

Бир тарафда Марғилон атласидан кўйлак кийган, эшилиб рақсга тушаётган ўзбек қизининг, иккинчи тарафда нафис кўйлак, ҳипча камзур кийган, икки ўрим сумбул сочини белига чулғонтириб шўх ўйнаётган озарбайжон қизининг катта суратлари қўйилган дарвозадан томошабинлар ичкари ошиқишарди. Жуда кўп томошабинлар қардош Боку санъаткорлари билан учрашиш, уларнинг ёқимли куйларини эшитиш, шўх рақслари, жозибадор кинофильмларини томошо қилиш иштиёқида концерт заллари, кинотеатрлар томон йўл олардилар. Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғи бўйлаб Озарбайжон куйлари янграмоқда.

Муқимий номли театрнинг ёзлик биноси бир зумда томошабинлар билан лиқ тўлди. Президиумда ўзбек, Озарбайжон вакиллари. Тантанали учрашувни Тошкент шаҳар совети ижроия комитетининг раис ўринбосари ўртоқ Раҳматхўжаева табрик нутқи билан очади. Ҳа, озарбайжонлик меҳмонларни табриклагани бу ерга жуда кўп қардошлар йиғилишган. Мана минбарда «8-март» бадиий каштачилик фабрикасининг мастери Озода Юсупова гапирмоқда. Унга озарбайжонлик донгдор нефтчи коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Анвер Гусейнов жавоб нутқ сўзлаб қардошини табриклайди. Озарбайжон шоири Зиёт Алекбер ўз табригини бадиий мисраларда — шеър билан ифода қилади. Озарбайжондан келиб Ўзбекистонда таълим олаётган Тошкент Давлат чет тиллар институтининг студенти В. Сафиев ўзбек халқига ўз миннатдорчилигини баён этди.

Қўлларида гулдаста, бўйинларига чўғдай қизил галстук таққан пионерлар меҳмонларни жўшқин қалб билан табриклашар экан, ўз саройларининг катта фотосуратини Озарбайжон пионерлари учун совға қиладилар. Меҳмонлар делегацияси бошлиғи И. Алихонов ҳам шаҳар совет ижроия комитети ва маданият бошқармасига қимматли совғалар тақдим этади.

Шундан сўнг сўз бокулик санъаткорларга берилади.

Саҳнада Озарбайжон давлат филармониясининг солисти, республикада хизмат кўрсатган артист Сора Қадимова. У кишига ором бағишловчи майин овози билан ёқимли куйларни ижро этади. Қўшиқ кетидан қўшиқ. Сўнг шўх рақс. Ана раққоса Қушбон Мамедованинг нозик рақсидан сўнг Боку ҳақида қўшиқ янграб кетди. Бу қўшиқни солист А. Ғаниев ижро этаётир. Унинг кетидан Рахиля Гасанова «Ой дилбар», Рамиз Каджаев эса «Мен нейним» «Чейрон» қўшиқларини айтади. Қарсак устига қарсак, Томошабинлар шод. Моҳир санъаткорларни севиб тинглашади.

Паркнинг бошқа тарафлари ҳам гавжум, бир тарафда Озарбайжоннинг ҳужжатли ва бадиий фильмлари намойиш қилинмоқда. Иккинчи томонда лекция ўқилмоқда.

Ҳа, кечаги шанба ва якшанбамиз жуда-жуда хушвақт ўтди. Бу кунлари икки қардош республиканинг дўстлик рамзи дилларда, тилларда, куйларда баралла янгради.

Ш. УСМОНОВ.

Театр музейи

Алишер Навоий номли ўзбек давлат академик опера ва балет театрида музей борлигини балки кўпчилик билмас. Аммо, бор бўлганда ҳам театр ўзининг жуда бой музейига эга. Унга санъаткор С. М. Хачатуров мудирлик қилади. У сизга музей материаллари ҳақида батафсил ҳикоя қилиб бериши мумкин.

Мазкур театрда қайси спектакль қачон саҳналаштирилгани, унинг авторлари ва ижрочиларини беш қўлдек ёддан билади. Бунинг учун ўртоқ С. М. Хачатуров театр тарихига оид хилма-хил хронографлар тузиб боради. Бу хронографлар орасида театр коллективининг ижодий йўлини ҳикоя қилиб берувчи материаллардан тортиб, у ёки бу спектаклни кўрсатиш учун қандай тайёргарлик кўрилганлигига доир маълумотларгача бор.

Ҳозир ўртоқ С. М. Хачатуров театр тарихига оид материалларни систeмалаштирмоқда. Санъаткорнинг айтишича, мазкур материаллар 90 га яқин томни ташкил этади.

Бу ҳужжатлар театр санъати тарихи билан шуғулланаётган мутахассислар учун бой материал бераётир. Шунингдек, Ўзбекистон ССР тарихи музейи, Саратовдаги Н. Г. Чернишевский номли театр музейи ходимлари ҳам булардан фойдаланишаяпти.

А. АЛИЕВ.

ФУТБОЛ

ИМКОНИЯТ КЎП БЎЛДИ

«Пахтакор» мамлакат чемпионатининг дастлабки босқичидаги сўнгги ўйинни ўз майдонида Минск «Беларусь» командаси билан ўтказди. Бу ўйиннинг натижаси гарчи финалда ҳисобланмасада, учрашув қизиқарли кураш билан ўтди. Матчнинг бошидан охиригача тошкентликлар ҳужум қилдилар. Ҳужумчиларимиз меҳмонлар дарвозабони билан ўн мартача яккама-якка келиб гол уриш имкониятига эга бўлдилар. Лекин бу имкониятлардан 3 мартагина фойдаланилди. Тўп гоҳ штангадан қайтар, гоҳ дарвозабон уни ушлаб қоларди. 16-минутда штраф тўпини усталик билан тепган Б. Абдураимов ҳисобни очди. Танаффусга чиқиш олдидан меҳмонлар жавоб тўпи киритдилар. Иккинчи таймнинг 7-минутида меҳмонлар ҳимоячиларини маҳорат кўрсатиб алдаб ўтган И. Малиновский тўпни Ю. Беляковга аниқ оширди: ҳисоб 2:1. Учинчи голнинг автори Малиновскийнинг ўзи бўлди.

23 сентябрда Москвада ЦСКА билан «Шахтёр» учрашди. Бу ўйин 0:0 ҳисоби билан дуранг бўлиб тугади. Рақиблар биттадан финал очкосини қўлга киритдилар.

С. МУСАЕВ.

СУД ЗАЛИДАН

ҚИМОРБОЗЛИГИ УЧУН

Калинин район Карл Маркс номли колхозда яшовчи Ўролбой Жонбоев текинхўрлик йўлига кирган эди. У уйига ўзига ўхшаш ишёқмасларни чақириб қиморбозлик қилиб келган. Унинг уйига Андижон, Фарғона, Қўқон шаҳарларидан, Сирдарё, Мирзачўл ва Оржоникидзе районларидан қиморбозлар тўпланишарди. Ўролбой ҳафтанинг чоршанба ва якшанба кунлари бўладиган ўйинларга бошқошлик қилади. Қимордан ютганларнинг уч сўмидан бир сўми Ўролбойнинг ҳамёнига тушади. Бу харомхўр ана шундай йўл билан тўрт хоналик иморат солди. Эски уч хоналик уйини эса қиморхона қилиб қўйди.

Текинхўрлар жиноят устида қўлга тушди. Милиция ходимлари 30 дан ортиқ қиморбозни карта ва ошиқ ўйнаб турган вақтда Жонбоевнинг уйидан ушлашди.

Халқимиз учун ёт бўлган зарарли элементлар жавобгарликка тортилди. Уларнинг бошлиғи ва ташкилотчиси Ўролбой Жонбоевни совет суди 2 йилга озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилди. Текинхўрлик билан топган пуллари ва моллари давлат ихтиёрига ўтказилди.

М. ЭМИНОВ.

ЖАҲОНДА ТИНЧЛИК БАРҚАРОР БЎЛСИН!

БМТ Бош Ассамблеясининг XVII сессиясида

НЬЮ-ЙОРК, 22 сентябрь. ТАСС мухбири **Г. Васильев** хабар беради:

Кеча Нью-Йорк вақти билан кундузи соат 15 дан 15 минут (Москва вақти билан соат 22 дан 15 минут) ўтганда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг кундузги ялпи мажлиси очилди. Афғонистон бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Сардор Муҳаммад Наим биринчи бўлиб сўзга чиқди.

Шундан сўнг Совет Иттифоқи делегациясининг бошлиғи СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико нутқ сўзлади.

СССР ташқи ишлар министрининг нутқи зўр эътибор билан тингланди. Бош Ассамблеянинг мажлислар зали лиқ тўлган эди. Томошабинлар учун ажратилган галереяларга билет олмоқ учун юзлаб нью-йорkliklar мажлис олдидан навбат кутиб турдилар.

КПСС XXII съезди ўтган йил октябрь ойида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Программасини қабул қилди, бу Программада халқаро муносабатлар соҳасида қўйилган асосий вазифа, деди Громико, ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшашини таъминлаш, урушни жамият ҳаётидан батамом чиқариб ташлаш имкониятини берадиган шароитларни вужудга келтиришдир. Совет давлатининг ташқи сиёсат соҳасидаги фаолияти ана шу вазифа билан белгиланади.

СССР ташқи ишлар министри жаҳонда юз берган жуда катта ўзгаришларга тўхталиб, ҳозир янги жаҳон уруши фатал суратда муқаррар эмас, деб таъкидлади. Лекин, деб давом этди у, урушнинг олдини олиш имкониятининг мавжудлиги бошқа гап-у, ана шу имкониятдан фойдаланиш бошқа гап. А. А. Громико Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ракета-ядро уруши хавфини тугатиш учун курашдаги ролини таъкидлаб ўтди.

Америка Қўшма Штатлари президенти Ж. Кеннедининг шу йил 13 сентябрдаги матбуот конференциясида айтган гаплари, деб давом этди Громико, Бош Ассамблеянинг XVII сессиясига тўпланган Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг аъзоларида алоҳида ташвиш туғдирмоғи керак. Америка Қўшма Штатлари Бирлашган Миллатлар Ташкилотини таъсис қилган мамлакатлардан бири, Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзоси бўлиб, капиталистик давлатлар ўртасида энг зўр иқтисодий ва ҳарбий қудратга эгадир. Шундай бир мамлакат ва унинг давлат арбоблари ақалли буюк давлат сифатида Америка Қўшма Штатлари зиммасига юклатилган масъулиятни назарга олганда ҳам, БМТ Уставига алоҳида ҳурмат билан қарашлари ҳамда ўз сиёсатларини шунга мувофиқ равишда қуришлари лозим эди. Президент Кеннедининг юқоридаги нутқи эса, бунинг тамомила тескарисини кўрсатиб турибди.

Президентнинг сўзидан шундай маъно чиқадики, Америка Қўшма Штатлари Кубага қарши бемалол ҳарбий ҳужум қилиши мумкин ҳамда ўзи зарур топган пайтда ана шу мамлакатга бостириб кириш муддатини ўзи белгилаши мумкин. Президент, Америка Қўшма Штатларининг ҳукумати ўз территориясидан бошпана топган Куба контрреволюциясининг раҳбарлари билан аввалгидек ҳамкорлик қилаберади, деди. Энг сўнгги кунлардаги фактлар Америка Қўшма Штатларининг Кубага нисбатан тутаётган сиёсати туфайли БМТ аъзоси бўлган давлатларнинг ташвишини бўшаштириш бир ёқда турсин, аксинча кучайтириб юбормоқда. Шундай бир савол туғиладики, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Устави бўйича Америка Қўшма Штатларининг ҳукумати ўз зиммасига тантана билан олган мажбуриятлар қаёқда қолди, ахир, бу мажбуриятларда давлатларнинг бир-бирининг ички ишларига аралашмаслиги кўзда тутилган эди-ку?

Совет ҳукумати, деди А. А. Громико, ҳаммага эшиттириб огоҳлантириб қўйишни ҳамда Америка Қўшма Штатлари Куба Республикасига нисбатан ўтказаётган сиёсат тинчлик иши учун ғоят жиддий оқибатларга сабаб бўлишига БМТ аъзоси бўлган давлатларнинг эътиборини жалб қилишни зарур, деб ҳисоблайди. Кубага ҳужум қилиниши Совет ҳукумати ўзининг 1962 йил 11 сентябрдаги маълум баёнотида бутун жаҳонни огоҳлантириб қўйган оқибатларга олиб борган бўлур эди.

СССР ташқи ишлар министри ёппасига ва батамом қуролсизланиш проблемасига муфассал тўхталиб ўтди. У айтдики, ҳозирги замоннинг мана шу энг муҳим проблемасига бағишланган музокараларнинг механизми қуруққа ишлаяпти, чунки музокара қатнашчиларининг ҳаммаси ҳам қуролсизланиш тўғрисида битим тузишга астойдил интилмаяпти. Совет ҳукумати, деб эслатиб ўтди А. А. Громико, ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги шартнома проектини тақдим қилди. Совет ҳукумати ёппасига ва батамом қуролсизланишни уч босқичга бўлиб, тўрт йил мобайнида амалга оширишни таклиф қилмоқда. Совет ҳукумати ғарб давлатлари билан умумий бир тил топишни енгиллаштирмоқ учун 18 давлат комитетининг иш жараёнида ўз шартнома проектига муҳим қўшимчалар ва ўзгартишлар киритди.

Модомики, қуролсизланиш ишини шу чоққача жойидан силжитишга ҳамон муваффақ бўлинмаётган экан, бунинг учун айб НАТО давлатлари зиммасига тушади. Ғарб давлатлари ўзлари билан Женевага олиб келган таклифларда нима десангиз бор-ку, лекин бу таклифларда энг асосий нарса тўғрисида — ана шу мамлакатларнинг давлатлар ҳарбий машинасини бузишга рози бўлиш учун тайёр турганликлари ҳақида бир оғиз ҳам сўз айтилмаган.

А. А. Громико ёппасига ва батамом қуролсизланиш жуда кўп миқдордаги моддий ресурсларни ва пул маблағларини бўшатиб берган бўлур эди, деб таъкидлагач, Совет ҳукумати Бош Ассамблеянинг муҳокамасига «Қуролсизланиш натижасида бўшаб қоладиган маблағлар ва ресурсларни тинч эҳтиёжларга сарфлаш ҳақидаги декларация» проектини тақдим қилади, деди.

А. А. Громико айтдики, ана шу программани олдиндан ишлаб чиқиш — қуролсизланиш тўғрисида битим тузилиши биланоқ жаҳон миқёсида давлатларнинг экономикасини беозор равишда дарҳол тинч изларга кўчириш учун тайёрлаш имконини берибгина қолмай, айни маҳалда халқларнинг қуролсизланишнинг зарурати ва аҳамиятини яхшироқ англаб олишларига, бу билан эса ана шу буюк ишнинг миллионлаб янги актив тарафдорларини тинч-тотув яшаш ва қуролсизланиш байроқлари остига тўплашга ёрдам берган бўлур эди.

СССР ташқи ишлар министри Бирлашган Миллатлар Ташкилоти халқаро кескинликни юмшатишга ёрдам берувчи айрим чораларни, чунончи, атомсиз зоналар вужудга келтириш чорасини кўриши зарур, деб уқтиргач, халқаро савдо-сотиқ ишларини нормаллаштириш масаласига тўхталди. У таъкидлаб ўтдики, «умумий бозор»нинг мақсадлари — зўр бериб қуролланишни тезлатиш, ғарбий герман реваншчиларининг белини бақувват қилиб қўйиш, кам тараққий этган мамлакатларнинг экономикасини империалистик давлатлар экономикасига боғлаб қўйишга интилишдир. Совет ҳукумати, деди А. А. Громико, савдо-сотиқ масалаларига бағишлаб 1963 йилда халқаро конференция чақириш ҳақидаги таклифни кун тартибининг мустақил моддаси сифатида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг муҳокамасига қўймоқда. Ана шу конференция ҳеч қандай камситишларга йўл қўймаган ҳолда, жаҳондаги ҳамма районлар ва мамлакатларни ўз ичига олувчи халқаро савдо ташкилоти тузиш масаласини муҳокама қилган бўлур эди.

А. А. Громико мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисида Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрущевнинг таклифи билан Бош Ассамблея қабул қилган декларацияни тезроқ амалга ошириш зарур, деб таъкидлади.

Шундан сўнг А. А. Громико уқтириб ўтдики, Германия билан сулҳ шартномаси тузиш ва шу асосда Ғарбий Берлиндаги аҳволни нормаллаштириш проблемаси — энг кескин халқаро проблемалардан биридир. Германия сулҳ шартномасини тузиш йўли билан иккинчи жаҳон урушининг оқибатларини узил-кесил тугатиш, деди у, шунчаки халқаро урф-одатлар ва нормаларга риоя қилиш бўлиб қолмай, балки урушдан кейинги тажрибада кўрилганидек, Европада мустаҳкам тинчликни таъминлашга солинадиган пойдевордир.

Ғарбий Берлиндаги кескинлик, деб давом этди А. А. Громико, ой сайин кучайиб бормоқда. Ғарбий Берлин НАТОнинг СССРга, Германия Демократик Республикасига ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши қаратилган ҳарбий базасига айлантириб юборилди. Ғарбий Берлиндан Германия Демократик Республикасига қарши иғвогарликлар қилиш учун фойдаланишга уриниб кўрилмаган кун йўқ, деса бўлади. Шунинг ўзи ҳам тинчликка жиддий хавф солмоқда.

Албатта, деб давом этди Громико, агар Ғарб давлатлари бизга ва бошқа мамлакатларга қўшилиб, иккала герман давлати билан битта ёки иккита алоҳида сулҳ шартномасини имзоласалар, жуда соз бўлур эди. Лекин, деб таъкидлади у, агар ғарб давлатлари бунга кўнмасалар, у ҳолда Совет Иттифоқи шундан келиб чиқадиган ҳамма оқибатларни назарга олган ҳолда, шундай истакда бўлган бошқа давлатлар билан биргаликда Германия Демократик Республикаси билан сулҳ шартномасини имзолайди.

СССР ташқи ишлар министри таъкидлаб ўтдики, азалдан Хитойнинг территорияси бўлиб келган Тайвань оролини Қўшма Штатлар ҳамон оккупация қилиб келаётганлиги, шунингдек Жанубий Корея Американинг ҳарбий базасига айлантириб қўйилганлиги Узоқ Шарқда ва бутун дунёда тинчликка жиддий хатар солмоқда. Совет ҳукумати чет эл қўшинларини Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетиш зарур, деган масалани қўйиб, шу масалани мана шу сессияда муҳокама қилиш ҳақидаги таклиф билан Бош Ассамблеяга мурожаат қилди.

А. А. Громико НАТО даги баъзи бир мамлакатларнинг раҳбар давлат арбоблари превентив ядро урушини бошлаш ҳақидаги даъватлар билан чиқабошлаганликларига делегатларнинг эътиборини қаратиб ўтди. Совет халқини, социалистик мамлакатларни превентив уруш тўғрисидаги дағдағалар билан чўчитиб бўлмайди, деди А. А. Громико. Лекин Совет ҳукумати ўзининг изчиллик билан оғишмай ўтказиб келаётган тинчлик сиёсатига амал қилиб, янги жаҳон урушига йўл қўймаслик учун қўлидан келган ҳамма чораларни кўради. Биринчи бўлиб ядро зарбаси бериш ҳақидаги даъватлар БМТ Уставининг мақсадлари ва принципларига, тинчликни сақлаб қолиш манфаатларига зид бўлган ҳамда одамзоднинг номуси ва виждонига тўғри келмайдиган даъватлардир. Шу сабабли Совет ҳукумати «Превентив уруш пропагандасини қоралаш тўғрисида»ги муҳим ва шошилинч масалани, шунингдек Бош Ассамблеянинг тегишли резолюция проектини кун тартибининг махсус моддаси сифатида БМТ Бош Ассамблеяси XVII сессиясининг муҳокамасига киритишни зарур, деб ҳисоблайди.

А. А. Громико чанкайшичи мурдани Бирлашган Миллатлар Ташкилоти даргоҳидан дарҳол ҳайдаб чиқариш, Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ҳуқуқларини тиклаш зарур, деб таъкидлади. У бундай деди: мана шу халқаро ташкилотнинг структурасини ўзгартириш зарур, унинг структураси жаҳонда вужудга келган аҳволга мувофиқ ҳолга келтирилмоғи, унинг раҳбарлик органларида давлатларнинг мавжуд учта асосий группалари: социалистик мамлакатлар, ғарб блокларига кирган мамлакатлар ва бетараф мамлакатлар тенг ҳуқуқлар асосида ўз вакилларига эга бўлмоғи керак.

Совет делегацияси бошлиғининг нутқидаги қуйидаги якунловчи сўзлар давомли қарсаклар билан кутиб олинди: Халқларнинг тинчликка бўлган интилиши ҳамма давлатларнинг барча ҳаракатларида улар учун асосий қўлланма бўлмоғи керак. Совет Иттифоқи ўз томонидан, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик сиёсатини, ижтимоий тузуми қандай бўлишидан қатъий назар, давлатларнинг тинч-тотув яшаш сиёсатини аввалгидек, изчиллик билан ўтказа беради, зотан худди мана шундай сиёсатгина барча халқларнинг энг эзгу манфаатлари ва орзу-истакларига мос бўлиб тушади.

АҚШ делегати Стивенсон жавоб бериш тартибида сўзга чиқиб, Қўшма Штатларни Кубага қарши агрессияга тайёргарлик кўришда айблаш «асоссиздир», деб исботлашга уринди. Бироқ унинг гаплари шундай айбларнинг тўғрилигига ишонтириши мумкин эди, холос. Стивенсон Куба ҳукуматининг Ғарбий ярим шардаги аллақандай «қўпорувчилик фаолияти»ни назарда тутиб, Америка Қўшма Штатлари Кубага қарши ҳар қандай чоралар кўришга тайёр, деган гапларни дағдаға билан такрорлади.

Шундан сўнг, Бош Ассамблеянинг пленуми Индонезия билан Голландиянинг Ғарбий Ирианни Индонезияга топшириш ҳақида ана шу иккала мамлакат ўртасида тузилган битимни ўз ичига олувчи қўшма резолюциясини тасдиқлади.

Индонезия ташқи ишлар министри Субандрио мажлисда сўзга чиқиб, ана шу битимга халқаро ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашишига қўшилган ҳисса, БМТнинг обрўсини оширувчи ҳужжат, деб баҳо берди.

Голландия вакили Схюрман ўз ҳукумати Ғарбий Ирианнинг Индонезия билан яна бирлашишига «юраги ачишиб» рози бўлганлигини эътироф этди.

Резолюция 89 овоз билан қабул қилинди. 14 давлат (Франция, Африканинг Браззавиль группасига кирувчи бир қанча давлатлари, шунингдек Гаити) бетараф қолди. Беш делегация йўқ эди.

Шундан сўнг, Индонезия — Голландия битимларига доир масала ҳақида БМТ бош секретари вазифасини бажарувчи У Тан нутқ сўзлади.

Навбатдаги ялпи мажлис 24 сентябрь куни эрталаб бўлади.

КАНАДА ЖУРНАЛИСТЛАРИ ЎЗБЕКИСТОНДА

СССР Журналистлар союзи правлениесининг таклифи билан Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳат қилаётган Канада журналистлари делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун бўлди. Меҳмонлар Тошкент ва Самарқанд меҳнаткашларининг ҳаёти билан танишдилар, пахтакор колхозлардан бирини бориб кўрдилар, республика пойтахти матбуот ходимлари билан учрашдилар.

Тошкентдан жўнаб кетиш олдидан делегация бошлиғи — Торонтода чиқадиган «Телеграмм» газетаси парламент бюросининг раҳбари Питер Демпсон Ўзбекистон телеграф агентлигининг мухбири билан ўз таассуротларини ўртоқлашди. «Менинг бу республикага келиб кўрганларим Ўзбекистон ҳақида илгари билганларимга қараганда тамомила бошқача бўлиб чиқди. Мен Ўзбекистоннинг катта тараққиётга эришганлигига ишонч ҳосил қилдим», дейди делегация бошлиғи. Питер Демпсон яна бундай деди: Канада журналистларининг Совет Иттифоқига қилган сафари «фойдали бўлди ва ҳар иккала мамлакат ўртасида ўзаро ҳамжиҳатликни яхшилашга ёрдам беради». (ЎзТАГ).

Жазоирдаги сайловнинг натижалари

ПАРИЖ, 22 сентябрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Жазоирдан хабар беради: Марказий сайлов комиссияси кеча кечқурун эълон қилган маълумотларга кўра, Жазоир миллий таъсис мажлисига депутатлар сайлашда рўйхатга олинган 6.504.033 сайловчидан овоз беришда 5.303.661 киши қатнашган. Жазоир миллий озодлик фронти номзодларининг рўйхати учун 5.265.377 овоз берилган, шу рўйхатга қарши 18.637 овоз берилган.

Тўла расмий маълумотлар бир неча кундан кейин эълон қилинади.

Таиландда сув тошқини

БАНГКОК, 22 сентябрь. (ТАСС). Довул ва узоқ давом этган жала-ёмғир натижасида Таиланднинг шимоли ва шарқи-шимолидаги 18 вилоятда тўғон, кўприк сингари кўпгина ирригация иншоотлари вайрон бўлди, алоқа ишлари ҳамда тош ва темир йўллардаги қатнов издан чиқди.

Шиддат билан келган сел юзлаб уйларни, кўпгина мактаб бинолари ва ҳукумат муассасаларини кўтариб кетди. Баъзи районларда озиқ-овқат танқислиги хавфи туғилди. Қишлоқлардаги минглаб кишилар сув тошқинидан қўрқиб, уйларини ташлаб кетдилар.

АРГЕНТИНАДАГИ АҲВОЛ

НЬЮ-ЙОРК, 22 сентябрь. (ТАСС). Информация агентликларининг хабар беришларича, Аргентина қуролли кучларининг турли гуруҳлари ўртасидаги жанжал мамлакатда гражданлар уруши хавфини туғдириб қўйди. Бугун эрталаб ҳарбий-денгиз қўмондонлиги «ҳукуматга содиқ» қўшинларга қўшилганлигини эълон қилиб юз берган аҳвол учун айбни президент Гидога қўйди. Президент Гидо адмираллар кенгашига ўз истеъфосини таклиф қилди.

Бир неча кундан буён олий ҳарбий қўмондонликка қарши ҳаракат қилиб келган, лекин президент Гидони қувватлаётган генерал Онгиниа қўшинлари Буэнос-Айреснинг марказидаги президент қароргоҳини ишғол қилдилар.

АНТИФАШИСТЛАР УСТИДАН ҲУКМ

ПАРИЖ, 22 сентябрь. (ТАСС). Фашист диктатор Франконинг фавқулодда ҳарбий кенгаши ўзининг Мадридда ўтказган ёпиқ мажлисида Рамон Ормасабални йигирма йил муддатга қамоқ жазосига ва Грегорио Родригесни ўн йил муддатга қамоқ жазосига ҳукм қилди. Франкочи маъмурлар Испания Коммунистик партиясининг ана шу атоқли арбобларини «коммунистик фаолият» кўрсатишда ҳамда «ҳарбий қўзғолон»га тайёргарлик кўришда айблади.

Айни маҳалда Испания ватанпарварларидан бир группаси, шу жумладан бир аёл узоқ муддатларга қамоқ жазосига ҳукм қилинди.

БИР КУНДА 1.600 ВЕЛОСИПЕД

ПЕКИН, (ТАСС). Хитой Халқ Республикаси велосипед саноатининг энг йирик корхоналаридан бири бўлган Шанхай заводининг конвейер линияларидан ҳар куни қишлоқ районлари учун махсус мўлжалланган «Юнцзю» типидаги 1.600 велосипед чиқиб турибди. Бу йил завод янги машина чиқаришни ўзлаштирди ва июнь ойидан бошлаб ана шу машинани кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Янги велосипеддан 100 килограммгача бўлган юкларни ташишда фойдаланиш мумкин.

20 йилдан кўпроқ муқаддам барпо этилган Шанхай велосипед заводи халқ ҳокимияти йилларида батамом реконструкция қилинди ва кенгайтирилди. Ишлаб чиқариш суръатлари йил сайин жадаллаштирилмоқда. Бу йил завод биринчи беш йилликнинг охирги йили бўлган 1957 йилдагига нисбатан икки баравардан кўпроқ велосипед чиқаради.

ТЕЛЕВИЗОР

25 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.30 — **Мактаб ўқувчилари учун**, 18.55 — **Телевизион янгиликлар**, 19.10 — Ўзбекистон ССР халқ рассоми **Раҳим Аҳмедов** («Санъат усталари» циклидан), 19.40 — **Пахта далаларидан дараклар ва концерт** (Тошкент области Гулистон шаҳар маданият уйи ҳаваскорлари ижросида).

Рус тилида: 20.25 — **Ҳамма нарса инсон бахт-саодати учун** (саноат ходимлари учун), 20.45 — **Телевизион янгиликлар**, 21.00 — **Ҳужжатли фильм** (атеистик темада), 21.10 — **Номаълум излар** номли бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.30 — **Тошкент янгиликлари**, 18.45 — **Тошкент районлари бўйлаб**, 19.10 — **Ангара воқеаси** (телевизион фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/IX да **Ҳамза**, 26/IX да **Коппелия**.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 25/IX да **Катта концерт**. Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Комилжон Отаниёзов, Ғулом Абдураҳмонов**, хизмат кўрсатган артистлар ва солистлар қатнашади. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Причал йўли — «ВАТАН» (эрталаб соат 10, 11-40 да), НАВОИЙ номли, «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Севги қиссаси — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Менинг қувончим — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11-40 минутда, кундуз соат 3-20 ва кеч 6-50 да).

Одиссей саёҳатлари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Симледаги севги — ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Қир ва чангалзор — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Менинг қувончим — «ВАТАН», НАВОИЙ номли.

Причал йўли — «ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли, «ПОБЕДА».

Профессор Мамлок — ТЕЛЬМАН номли.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
28 сентябрда
ҚИШКИ МАВСУМ
ОЧИЛАДИ
РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Константин Берман** ва қизиқчилар группасининг иштироки билан
„Қувноқлар цирки"
деган томоша.

ФРУНЗЕ РАЙОН ПИШЧЕТОРГИ
озиқ-овқат товарлари сотувчиси ихтисосига
ЎҚУВЧИЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Ўқиш муддати — 2 ой.
8, 9, 10-синф ҳажмида маълумоти бўлган кишилардан аризалар 1 октябргача қабул қилинади.
Қабул қилинганлар стипендия билан таъминланади.
ПИШЧЕТОРГГА
озиқ-овқат товарлари сотувчилар, магазин кассирлари, шогирдлар ҳам
КЕРАК
Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 23-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

«ТАШПЛОДООВОШТОРГ»ГА
сотувчилар ва сотувчи шогирдлари
керак
Тошкент шаҳар, Ленин кўчаси, 72-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

Уезд кўча, 30-уйда турувчи **Наталья Ивановна Лободанинг** Луначарский қишлоғи, Социалистик кўча, 1-тупик, 4-уйда турувчи Юрий Петрович Лободадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

ОБ-ҲАВО

Тошкент об-ҳаво бюросининг маълумотига қараганда бугун Тошкент шаҳрида ва Тошкент областида ҳаво очиқ бўлади. Эрталаб Тошкентда температура 0 даража атрофида, областда 2 даража совуқ билан 3 даража ўртасида иссиқ бўлади. Тошкентда ва областда ернинг юзаси музлайди. Кундузи Тошкентда 18—20, областда 17—24 даража иссиқ бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
(«Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес
Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142 Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.
Р. 02334. Нашр. Г. 1687.